

സുന്നത്യം ബോർഡ്‌അഫ്‌ത്യം രവി ലഭ്യപഠനം

മുഹമ്മദ് സലാം സുലൈഖ്

THE COOPETITIVE OFFICE FOR CALL & GUIDANCE AT AL-SULAYYID, RIYADH
P.O. BOX 1419 ZIP CODE 11431, TEL. NO. (01) 2414488 FAX (01) 2411733

MALAYALAM 0701005

സുന്നത്തും ബിദ്ധത്തും

‘രകു ലഭ്യപഠനം

മുഹമ്മദ് സലിം സുലൂഫി

ഇസ്ലാമിക് സെൻറർ, ഉത്തരസംശയ, അക്കൈവസിൾ
സുള്ളാൻ അറേബ്യ - 2411733-2410615

Sunnathum Bidathum

(Oru Lagupadanam)

ഇസ്ലാമിനെ സംബന്ധിച്ചു പറിക്കാനും
ഓഡിയോ വിഡിയോ കാസ്റ്റുകൾക്കും
മലയാള പുസ്തകങ്ങൾക്കും
ബന്ധപ്പെട്ടുക

ഇസ്ലാമിക് സെൻറർ

പി.എം.സി.എൽ - 808

ഉത്തരസം

ഫോൺ - 2411733-2410615

മുവവുര

ഇസ്ലാമിക് വിശ്വാസങ്ങളുടെയും ആചാരങ്ങളുടെയും മൂലിക് ഭ്രാത്രന്ന് ബുർജ്ജനും സുന്നത്തുമാകുന്നു. ഒരു മുസ്ലിം തന്റെ ജീവിതം രൂപപൂട്ടുത്തേണ്ടത് ഇത് ദണ്ഡിനെയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ്. 'തലമുറകളിൽ വെച്ചുറവും ഉത്തമതലമുറയെന്ന് റസൂൽ(സ) പിശേഷിപ്പിച്ച ഒന്നാംതലമുറ യെ രൂപപൂട്ടുത്തീയെടുക്കുന്നതിൽ അടിസ്ഥാനമായി വർത്തിച്ചത് ബുർജ്ജനും സുന്നത്തും തന്നെ.

പിൽക്കാലത്ത് ഇസ്ലാമിന്റെ ഈ മൂലികാടിത്തറ യിൽനിന്ന് പലകാണങ്ങളാൽ ഇസ്ലാമിക് സമൂഹം ആകന്നു ഫോയി. ബുർജ്ജനിൽ നിന്നും സുന്നത്തിൽനിന്നും വിശ്വാസാചാരങ്ങൾ രൂപപൂട്ടുത്തുന്നതിനുപകരം, മനുഷ്യരാൽ വിരചിതമായ കൃതികളാലംബിക്കാനും, ഘാരോധിതമാരുടെ ധാക്കുകൾ വേദവാക്യം ഫോലേ സ്രീകരിക്കാനും തുടങ്ങി. സ്ഥാഭാവികമായും ഇസ്ലാമിന്റെ ശുഖമായ ഹതയിൽനിന്നും ജനങ്ങൾ ആകന്നു.

സമുദായത്തെ ധമാർത്ഥ ഭ്രാത്രന്നിലേക്ക് തന്നെ തിരിച്ചു വിളിക്കേണ്ട ബാധ്യത പണ്ണിത്തമാരുടെതായിരുന്നു. പക്ഷേ ഒരുപറ്റം പണ്ണിത്തമാർ തങ്ങളുടെ ഈ ഭാര്യാം നിർവ്വഹിച്ചില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, ജനഹിതത്തിനും നാടുനടപ്പിനുമനുസരിച്ച് ഇസ്ലാമിനെ വ്യാവധിക്കാനാണവർ ശ്രമിച്ചത്. ഫലം ഇസ്ലാമിന്റെ ധമാർത്ഥ വിശ്വാസാചാരങ്ങളെക്കുറിച്ചു ജനം അജ്ഞതരാവുകയും നാടുനടപ്പുകൾ മതത്തിന്റെ സ്ഥാനം കരുടക്കുകയും ചെയ്തു.

സത്യത്തിലേക്കു, ജനങ്ങളെ തിരിച്ചുവിളിക്കുന്ന ഒരു വിഭാഗം എക്കാലത്തുമുണ്ടാകുമെന്നും നൃനപക്ഷമാകുന്ന ആ

വിഭാഗം തിരുമേനിയുടെ സുന്നതിൽ (ജീവിതചര്യ) ജനങ്ങൾ പിൽക്കാലത്ത് വരുത്തിയ കൂദപ്പങ്ങൾ ശരിയാക്കുന്നവരായിരിക്കുമെന്നും നമ്മി(സ) പ്രവച്ചിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ ദാത്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നവരെ ജനങ്ങൾ തെറ്റിഡിക്കുക സ്ഥാവിക മാണ്. കാരണം അവരുടെ മുന്നിൽ മതത്തിന്റെ പെരിൽ നില നില്ക്കുന്നത് നാട്ടാച്ചാരങ്ങളും വൃഥാഹിതരായരുടെ പ്രസ്താവനകളുമാണെല്ലാ.

ഒട്ടനവധി പുതിയ വിശ്വാസങ്ങളുടെയും ആചാരങ്ങളുടെയും സ്ഥാധിനം ഇന്നത്തെ മുസ്ലിംസമുദായത്തിൽ കാണാൻ കഴിയും. ബുർജുന്നം സുന്നതുമാകുന്ന അളവുകോളുകൾ ഉപയോഗിച്ചു പരിശോധിച്ചു നോക്കിയാൽ ഇവക്കൊന്നും ധാത്രാര്ദ്ധത്തെയുമില്ലെന്ന് മനസിലാക്കാൻ കഴിയും. ഇസ്ലാമിന്റെ ശുഖമായ രൂപത്തിലെക്കുതന്നെ തിരിച്ചുവിളിക്കുന്ന ഈ സംരംഭത്തിന് 'ഇസ്ലാഹ്' എന്നാണ് സാങ്കേതികമായി പറയുന്നത്. കേരളത്തിലെ മുജാഹിദ് പ്രസ്മാനം ഈ ജോലിയാണ് നിർവ്വഹിക്കുന്നത്.

സാധാരണക്കാരെ ഉദ്ദേശിച്ച് 'സുന്നത്തും ബിൽഞ്ഞത്തും ലളിതമായി വിശദിക്കിക്കുകയാണ്' ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. ഇസ്ലാമിന്റെപേരിൽ നിന്നും ജീവിതത്തിൽ അളളിപ്പിടിച്ച് ഇതിനു കല്പിക്കുള്ള തിരിച്ചറിയാൻ ഒരു കൈത്തിരിയായി ഇത് വർത്തിക്കുമെന്ന് പ്രതിക്ഷിക്കുന്നു. അല്ലാഹു സഹായിക്കുന്നു.

സി.മുഹമ്മദ് സലീം സുല്ലം
ഇസ്ലാമിക് സെൻറർ
ഉന്നെന്നസ, സുലൗദി അറേബ്യ

നബി (സ) ഒരു മാതൃകാ ഘൂര്ജൻ

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ

وَالْيَوْمَ الْآخِرِ وَذَكْرُ اللَّهِ كَثِيرًا - الاحزاب ۲۱

“നിശ്ചയം, അല്ലാഹുവിൻറെ ഭൂതൽക്കണ്ണ നിങ്ങൾക്കു നല്ല മാതൃകയുണ്ട്. അതായതു, അല്ലാഹുവിനെന്നും അന്തു നാളിനെന്നും പ്രതിക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ധാരാളമായി അല്ലാഹുവിനെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് (അഹംസാഖ് -21)

അല്ലാഹുവിലും പരലോകത്തിലും വിശ്വസിക്കുകയും പടച്ചവന്നപൂർണ്ണിള്ള സ്മരണ നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് ഏറ്റവും ഉത്തമമായ മാതൃക അല്ലാഹുവിൻറെ ഭൂതനായ മുഹമ്മദു നബി(സ)യിൽ കാണാൻ കഴിയുമെന്നാണ് ഈ പുർണ്ണനു സുക്തത്തിലൂടെ അല്ലാഹു നമ്മു പരിപ്പിക്കുന്നത്. ഒരു മനുഷ്യനു തന്റെ ധാരതിക്കജീവിതത്തിൽ സ്വർഗ്ഗം നേടി ദേഹക്കാൻ ഏതു വിധമെല്ലാമാണ് അവൻ പ്രവൃത്തിക്കേണ്ട തന്നെ റസൂൽ(സ)യുടെ ജീവിതത്തിൽനിന്നു അവനു പരിക്കാൻ കഴിയും. ജീവിതത്തിൻറെ എല്ലാ തുറകളിലും ഏറ്റവും നല്ല മാതൃകമാത്രമാണ് റസൂൽ(സ) തിരുമേനി മനുഷ്യസമുഹത്തിനു പരിപ്പിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. ഒരു മനുഷ്യനു സ്വർഗ്ഗംനേടാനും നരകത്തിന്നിന്നു വിമുക്തനാവാനും ആവശ്യമായ എല്ലാ വിശ്വാസാചാരങ്ങളും തിരുമേനി പരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോ മനുഷ്യനും അവിട്ടതെതു ജീവിതത്തിൽ നിന്ന് മാതൃക സ്ഥികരിച്ചു കൊണ്ട് തങ്ങളുടെ ജീവിതം എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും ക്രമപ്പെട്ട തുകയാണ് അവരുടെ ഇഹവരവിജയത്തിനു നിദാനം. മനുഷ്യ ജീവിതത്തിൻറെ മുഴുവൻ തുറകളിലും അവിടുന്നു മാതൃക കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യക്തിപരം, കൂടുംബപരം, സാമുഹികം റഷ്ട്രീയം തുടങ്ങിയ മന്യംലങ്ങളിലെല്ലാംതന്നെ നിറ്റാരമെന്നു തോന്നുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കുലും അവിടുതെതു ജീവിതചരവയിലും അവിടുന്ന് ജനങ്ങൾക്കു പരിപ്പിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

മറ്റൊരു നേതാവിൽ നിന്നും ഭിന്നമായി, റസുൽ (സ) യുടെ ജീവിതം എറ്റവും വ്യക്തമായ രൂപത്തിൽ - അതിന്റെ ഉള്ളം വുറവും ഒരുപോലെ - സമുഹത്തിന്റെ മുൻവിൽ ലഭ്യമാണ്. ഒരിക്കൽ സർമ്മാൻ(റ)വിനോടു ഒരു ജുതൻ പറയുകയുണ്ടായി. നിങ്ങളുടെ നബി നിങ്ങൾക്ക് എല്ലാ കാര്യങ്ങളും പറിപ്പിച്ചു വദ്ദോ. വിസർജ്ജിക്കുന്നതുപോലും. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അതെ, മലമുത്രവിസർജ്ജനം. നടത്തുമോൾ വിബർലയെ അഭിമുഖിക്കി തിക്കുന്നതും വലതു കൈകൊണ്ടു മുന്നിൽ കുറഞ്ഞകല്ലുകൾ കൊണ്ടു ശുചികരിക്കുന്നതും അല്ലെങ്കിൽ കാഷ്ഠംകൊണ്ടു എല്ലാകൊണ്ടു ശുചികരിക്കുന്നതുമെല്ലാം അദ്ദേഹം എങ്ങനെ ടു വിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു. (മുസ്ലിം)

لَقَدْ عَلِمْتُكُمْ نَبِيًّا مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أَنَّ شَرِّهِ هُنَّ حَرَاءٌ

فَقَالَ : أَجَلْ نَهَاكُمْ أَنْ تُسْتَأْنِبُوا إِلَيْنَا أَنْ تُنْسِتُنَا إِلَيْنَا أَوْ نُسْتَأْنِبُكُمْ أَوْ أَنْ تُنْسِتُنَا إِلَيْكُمْ

أَوْ نُسْتَأْنِبُ بِأَقْلَمْ مِنْ ثَلَاثَةِ أَهْجَارٍ أَوْ أَنْ نُسْتَأْنِبُ بِرْجِعٍ أَوْ بِعَظِيمٍ - مُسْلِمٍ

മുഹമ്മദു നബി(സ)യുടെ ജീവിതത്തിൽ കാണാൻ കഴിയുന്ന ഈ സമ്പർക്കം മാത്രകു ഒരു ജുതനേപോലും അത്ഭുതപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി.

സത്യമതവും സമാർഗ്ഗദർശനവും ഉത്തമമായ മാത്രകു കളുമായി നബി(സ)യെ മുഴുവൻ മനുഷ്യരിക്കും മാത്രകയായി അയച്ചത് അല്ലാഹുവെത്തെ. അതുകൊണ്ടു തന്നെ റസുൽ(സ) തിരുമേനിയുടെ ജീവിതം മാത്രകയായി സ്ഥികരിച്ചു കൊണ്ടു മറ്റൊരു മാർഗ്ഗങ്ങളും പരിത്യജിച്ചു ജീവിക്കാൻ മുസ്ലിംകൾ ശ്വാസ്യസ്ഥരുമാണ്. വുദ്ധാന്തൻ പറയുന്നതു നോക്കു-

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينَ الْحَقِّ لِيُظَهِّرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ

ولو كره المشركون - الصاف ۹

“തന്റെ ദുതനെ സത്യമാർഗ്ഗവും സത്യമതവുമായി അയച്ചത് അവനെതെ. എല്ലാ മതങ്ങൾക്കും മീതെ അതിനെ തെളിയിച്ചു കാണിക്കുവാൻവേണ്ടി. ബഹുദേവവ വിശ്വാസികൾക്ക് അനിഷ്ടകരമായാലും ശരി. (സുഫൈദ് - ۹)

സുന്നത് അമവാ നബിചര്യ

ഭാഷയിൽ സുന്നതെന്നപദത്തിനു വഴി, മാർഗ്ഗം, ചരക്ക്, നടപടിക്രമം എന്നല്ലോ അർത്ഥമം പറയാവുന്നതാണ്. നല്ലതി നെക്കുറിച്ചും ചിത്രയെക്കുറിച്ചും ഇതുപയോഗിക്കാം. ഈപദം ഭാഷാർത്ഥത്തിൽ തന്നെ നബി(സ) പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്, ജാബിൽ (റ)വിൽ നിന്നു 'മുസ്ലിം' ഉൾരിക്കുന്നു:

مَنْ سِنَّ سَنَةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرٌ هَا وَأَجْرٌ مِنْ عَمَلِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ
وَمَنْ سِنَّ سَنَةً سَيِّنَةً فَعُلِّيَّهُ وَزَرَهُ وَوَزْرٌ مِنْ عَمَلِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

“ഒരു നല്ല ചര്യ ആരക്കില്ലോ നടപ്പാക്കിയാൽ അവന് അതിനെന്നിയും വിയാമത്തുനാൾവരെ അതനുസരിച്ചു പ്രവൃത്തി കുന്നവരുടെയും പ്രതിഫലമുണ്ട്. അതുപോലെ, ഒരു ചിത്ര നടപടിക്രമം ആരക്കില്ലോ നടപ്പാക്കിയാൽ അവനു അതിനെന്നിയും അതനുസരിച്ചു വിയാമത്തുനാൾവരെ പ്രവൃത്തിക്കുന്നവരുടെയും ശിക്ഷയും ലഭിക്കുന്നതാണ്” (മുസ്ലിം)
മറ്റാരു റിപ്പോർട്ടിൽ,

لتتبَعْنَ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ شَبِيرًا بِشَبَرٍ وَذِرَاعًا بِذِرَاعٍ - مُتَفَقٌ عَلَيْهِ
“പുർണ്ണികരുടെ മാർഗ്ഗം മുഴമായും ചാണകിനു ചാണകായും നിങ്ങൾ പിൻപറ്റുകതനെ ചെയ്യും” (ബുഖാർ, മുസ്ലിം) ഈ രണ്ടു നബി വചനങ്ങളിലും ‘സുന്നതു’ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് അതിനെന്ന് ഭാഷാർത്ഥത്തിലുണ്ട്.

സാങ്കേതികമായി - മതപരമായി - അതിനെന്ന് അർത്ഥമം നബിചര്യയെന്നാകുന്നു. നബി(സ)യുടെ വാക്കുകളും പ്രവൃത്തികളും മാനനുവാദങ്ങളും അതുപോലെ ചെയ്യാൻ വേണ്ടി അദ്ദേഹം തിരുമാനിച്ചതുമെല്ലാം ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇവ്വനു ഹജറുൽ അസ്‌വലാനി (റ)പറയുന്നു-

وَالْمَرَادُ بِالسَّنَةِ مَا جَاءَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ أَقْوَالِهِ

وَأَفْعَالِهِ وَتَقْرِيرِهِ وَمَا هُمْ بِفَعْلِهِ - فَتْحُ الْبَارِى ۲۴۵ / ۱۳

വാക്കു്, പ്രവൃത്തി, അംഗികാരം, ഉദ്യമം എന്നി നിലയിൽ നബി(സ)യിൽ നിന്നു ലഭിച്ച കാര്യങ്ങളാണ് സുന്നത്തു കൊണ്ടു വിവക്ഷിക്കുന്നത്.(ഫത്ഹുസ്സുഖാർ 13-245). അപ്പോൾ, പ്രവാചകത്വം ലഭിച്ചതുമുതൽ മരണംവരെ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതും പ്രവർത്തിച്ചതും അംഗികാരം നല്കിയതുമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അവ നിർബന്ധമായി ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നാലും എപ്പറ്റിക്കുമായി ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നാലും നബി (സ) യുടെ സുന്നത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. മൊത്തത്തിൽ ഇതിനെ നമുക്കു നബിചരു എന്നു വിളിക്കാം. നബിചരു എന്ന അർത്ഥത്തിൽ തന്നെ റസൂൽ(സ) സുന്നത്ത് എന്ന പദം പ്രയോഗിച്ചതായി കാണാം. ആയിര(റ) റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യുന്നു- “ഒരിക്കൽ നബി(സ) മുത്രമൊഴിച്ചപ്പോൾ ഉമർ(റ) ഒരു പാത്രത്തിൽ വെള്ള വുമായി അവിടുത്തെ പിന്നിൽ ചെന്നുനിന്നു. അപ്പോൾ തിരുമേനി ചോദിച്ചു. ഇതെന്നാണ് ഉമരോ? അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു, താങ്കൾക്കു മുള്ളുവെടുക്കുവാൻ. തിരുമേനി പറഞ്ഞു: മുത്രമൊഴിക്കുമോ മുള്ളുവെടുക്കുവാൻ എന്നോട് കല്പിച്ചിട്ടില്ല. താൻ അങ്ങനെ ചെയ്താൽ അതോരു സുന്നത്തായി മാറും. (അബ്ദുല്ലാഹ്യു)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ: بَالْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَامَ عَمْرُ
خَلْفَهُ بِكُوزٍ مِّنْ مَاءٍ فَقَالَ: مَا هَذَا يَا عُمَرَ؟ فَقَالَ: هَذَا مَاءٌ تَوَضَّأَ بِهِ
قَالَ: مَا أَمْرَتَ كُلَّمَا بَلَّتْ أَنْ تَوَضَّأَ وَلَوْ فَعَلْتَ لَكَاتَ سَنَةً - أَبُو دَاوُدْ

ഇതുപോലെ, നബി(സ)യുടെ ഇബ്രാഹിംക്കളക്കുറിച്ചു അനേകിക്കാൻവന മുന്നുപേരോടുമായി റസൂൽ(സ) പറഞ്ഞു.

فَمَنْ رَغَبَ عَنْ سَنَتِ فَلِيسَ مِنَ - الْبَخَارِي
“എന്നെന്ന പരയിൽനിന്ന് ആരക്കില്ലും വിമുഖത കാണിച്ചാൽ അവൻ എന്നെന്ന കുട്ടത്തിൽപ്പെട്ടവന്നു.” (ബുഖാർ). ഈ രണ്ടു ഫദിസുകളിലും സുന്നത്തു പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് നബിചരു എന്നർത്ഥത്തിലാണ്.

നബി(സ)യുടെ വാക്കു്, പ്രവൃത്തി. അംഗികാരം എന്നിവയ്ക്ക് രേഖയായി ചീല സംഭവങ്ങൾ താഴെ ഉള്ളരിക്കുന്നു:

പ്രസ്താവന ഫുൾ

ജാമിൽ(ഒ)വിൽ നിന്നു റിഫോർട്ട്: നബി(സ) വെള്ളിയാഴ്ച ദിവസം മിസറിൽ പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും ഒരു മനുഷ്യൻ പള്ളിയിൽ കയറിപ്പുന്നു. നബി(സ) ചോദിച്ചു: താങ്കൾ നമസ്കരിച്ചുവോ? അദ്ദേഹം; ഇല്ല. തിരുമെനിപറഞ്ഞു: എക്കിൽ എഴുന്നേറ്റു രണ്ടുരക്കാത്തു നമസ്കരിക്കുക. (മുത്തപ്പവും അലെപ്പബി). ഇല്ലം. മിസറിൽ പ്രസംഗിക്കുമ്പോൾ പള്ളിയിൽ കയറിവരുന്നവർ ഇരിക്കുന്നതിനു മുമ്പു രണ്ടു റക്കാത്തു സുന്നതു നമസ്കരിക്കണം. ഇത് ഒരിക്കലും നബി(സ) പ്രവ്യതിയില്ലെടുക്കാടുക്കാൻ സാധ്യതയില്ലാണ്. കാരണം, തിരുമെനിയാണില്ലോ എല്ലായ്പോഴും വൃത്തും നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. അപ്പോൾ അവിടുന്നത് *മാക്കില്ലെടു പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നു. ഇത് നബിചരുയായിത്തന്നെന്നാണ് പരിഗണിക്കുന്നത്. ഇതുപോലെ മറ്റേനേകംപ്രസ്താവനകളും നബി(സ)യുടെതായി റിഫോർട്ട് ചെയ്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരുദാഹാരണം: “വിശ്വാസികൾ അവർ പരസ്പരമുള്ള സന്നേഹത്തിലും കാരുണ്യത്തിലും ഒരു ശരിരം പോലെയാണ്. ഒരവയവത്തിനു വള്ളരോഗവും സ്വാധിച്ചാൽ മറ്റംഞ്ഞല്ലോ ഉറക്കമെഴിച്ചും പനിപിടിച്ചും അതിനോടു സഹകരിക്കുന്നു.”

പ്രവൃത്തി ഫുൾ

നബി (സ) യുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുദാഹരണമായി ധാരാളം സംഭവങ്ങൾ റിഫോർട്ടു ചെയ്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വള്ളു, നമസ്കാരം, നോന്ന്, സകാത്ത്, ഹജ്ജ് തുടങ്ങിയ ഇംബാദത്തുകളിലും മറ്റുമായിപ്പന്ന റിഫോർട്ടുകളുണ്ടാം തിരുമെനിയുടെ കർമ്മപരമായ സുന്നത്തിന് മാത്യുകകളാണ്. കർമ്മപരമായ മാത്യുകകൾ ഒരു സംഭവം ഇവിടെ ഉഖരിക്കാം. “സമൂത്തുഖ്യവും ജുന്നഭ്യവ് (ഒ)വിൽ നിന്ന് റിഫോർട്ട്: അദ്ദേഹം പറയുന്നു, ശർഡാവസ്ഥമയിൽ മരണമടഞ്ഞ ഒരു സ്ത്രീകുവേണ്ടി നബി(സ)യുടെ പിന്നിൽ നിന്നു ഞാൻ നമസ്കരിക്കുകയുണ്ടായി.

അപ്പോൾ തിരുമേനി അവരുടെ മദ്യഭാഗത്തായി നില്ക്കുകയുണ്ടായി." (ബുവാർ). ഇതു നബി(സ) യുടെ കർമ്മപരമായ ഒരു മാതൃകയാണ്. പ്രത്യുത, വാക്കോ അംഗീകാരങ്ങോ അല്ല.

അംഗീകാരം تقریر

അംഗീകാരം കൊണ്ടുത്തേരിക്കുന്നത് തിരുമേനിയുടെ സന്നിധിയിൽവെച്ചു നടന്ന ഒരു സംഭവത്തെക്കുറിച്ചു അവിടുന്ന മാനാനുവാദം നല്കുക ഏന്നതാണ്. ഇതും നബിചരുയായിട്ടാണ് പരിഗണിക്കുന്നത്. ഉദാ, നബി(സ) പങ്കുചേരുന്ന ഒരു സദ്യയിൽ ഉടുന്നുമാംസം ഭക്ഷണമായി വിളമ്പിയപ്പോൾ തിരുമേനി അതു കഴിക്കുകയുണ്ടായില്ല. മറ്റൊളവർ കഴിച്ചപ്പോൾ അത് വിലക്കിയതുമില്ല. അതിനെക്കുറിച്ചു അനേകൾ പ്പോൾ തന്റെ നാട്ടിൽ കാണാതെ ഒരു സാധനമണ്ണനുമാത്രം പറയുകയാണുണ്ടായത്. ഉടുന്നു മാംസം ഭൂജിക്കൽ നിഷ്ഠിഭമായിരുന്നുവെങ്കിൽ അവിടുന്നത് വിലക്കുമായിരുന്നു.

സംഭവിച്ചു കഴിഞ്ഞ ഒരുക്കാരുത്തെക്കുറിച്ചു പിന്നീടു നബി (സ) അറിയുകയും അതിനെതിരിൽ എന്നും പറയാതെ അനുവാദം നല്കിയാലും അതു നബിചരുയായി പരിഗണിക്കുന്നതാണ്. അബ്ദുസ്ലാഖിൽ ഖുദ്ദൽ(റ)യിൽ നിന്നു റൈഫോർട്ട്: "രണ്ടുപേര് ധാത്രപുട്ടു. നമസ്കാരസമയമായപ്പോൾ ഖുളു എടുക്കാൻ വെള്ളംലഭിക്കാതെ വന്നപ്പോൾ തയമ്പും ചെയ്തു രണ്ടുപേരും നമസ്കരിച്ചു. പിന്നീട്, നമസ്കാര സമയത്ത് തന്നെ വെള്ളം ലഭിച്ചപ്പോൾ ഒരാൾ ഖുളുവെടുത്തു പിണ്ടും നമസ്കരിച്ചു. അപരൻ നമസ്കരിച്ചതുമില്ല. പിന്നീട് അവർ രണ്ടുപേരും നബി(സ)യുടെ അടുക്കൽ വന്നു ആണ്ടായ സംഭവം അദ്ദേഹത്തോടു വിവരിച്ചു. അപ്പോൾ മടക്കി നമസ്കരിക്കാതെവന്നോടു നബി(സ) പറഞ്ഞു; താങ്കൾ സുന്നത് (നബിചരുപ്രാപ്തിചീരിക്കുന്നു). താങ്കളുടെ നമസ്കാരത്തിനു താങ്കൾക്കു പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്നതാണ്. നമസ്കാരം മടക്കി നിർവ്വഹിച്ചവ നോടവിടുന്ന് പറഞ്ഞു; താങ്കൾക്കു രണ്ടു പ്രതിഫലമുണ്ട്." (നസാහ, അബ്ദുസ്ലാഖുദ്). "ബന്ധുവുണ്ടായിൽ വെച്ചല്ലാതെ

നിങ്ങൾ അസർ നമസ്കരിക്കരുത്” എന്നു നമ്പി(സ) പറഞ്ഞ തിനെ രണ്ടുപത്തിൽ മനസ്സിലാക്കി രണ്ടുപത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവർക്കും നമ്പി(സ) പിന്നീട് അംഗികാരംനല്കിയ സംഭവമും ഇതിനൊരു ഉദാഹരണമാണ്.

വർജ്ജികല്ലും സുന്നത്

നമ്പി(സ)യുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സുന്നതാകുന്നതു പോലെ അദ്ദേഹം വർജ്ജിച്ചുകാരുങ്ങൾ വർജ്ജികല്ലും സുന്ന തുടർന്നെന്ന് അമവാ അവിടുന്ന് ഒഴിവാക്കിയ കാര്യങ്ങൾ ഒഴി വാക്കിയും അനുഷ്ഠിച്ച കാര്യങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടും തന്നെയാണ് നാം അദ്ദേഹത്തെ മാത്യുകയാക്കണംതെന്ന്.

ജുമുഅ നമസ്കാരത്തിനു റസുൽ(സ) ബാക്ക് സുന്ന തായി കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ രണ്ടുപെരുന്നാൾ നമസ്കാര ത്തിന് ബാക്ക് വിളിക്കാൻ അവിടുന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ല. ഇപ്പിടെ നമ്പി (സ) യുടെ മാത്യുക പിന്നുടരേണ്ടത്, ജുമുഅക്ക് ബാക്ക് വിളിച്ചുകൊണ്ടും പെരുന്നാൾ നമസ്കാരത്തിനു ബാക്ക് വിളി കാതെയുമാണ്. നല്ലതാണെന്ന വിശ്വാസത്തിൽ ബാക്ക് നടപ്പാക്കിയാൽ അതു നമ്പിച്ചരുയിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിയാനമാണ്. മതത്തിൽ പുതുനിർമ്മിതി നടത്തല്ലൂമാണ്. ഫർജ്ജു നമസ്കാര അംഗൾക്കന്നമ്പി(സ) ജമാഅത്ത് പുണ്യകരമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അതിനേറെ കുടയുള്ള റവാതിബീ സുന്നത്തു നമസ്കാരങ്ങൾക്കു ജമാഅത്ത് സുന്നത്തില്ല. ഇപ്പിടെ നമ്പി ചര്യ പിന്നുടരേണ്ടതു പ്രസ്തുത സുന്നത്ത് നമസ്കാരങ്ങൾക്ക് ജമാഅത്ത് ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടും ഫർജ്ജു നമസ്കാരങ്ങൾക്ക് ജമാഅത്ത് നടത്തിക്കൊണ്ടുമാണ്. ജമാഅത്ത് നമസ്കാരത്തിനേറെ പ്രാധാന്യവും ഹിന്ദുവും കണക്കുകൂട്ടി സുന്നത്തു നമസ്കാരങ്ങൾക്കു ജമാഅത്ത് സംഘടിപ്പിക്കുന്നത് മതത്തിൽ നൃതനാച്ചാരം അംഗൾ സൃഷ്ടിക്കലാണ്. ചുരുക്കത്തിൽ, നമ്പി(സ) വക്ക്, പ്രവൃത്തി, അംഗികാരം തുടങ്ങിയ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ കാണിച്ചു തന്നമാത്യുക പിന്നുടരുന്നുകൊണ്ടും അദ്ദേഹം വർജ്ജിച്ച കാര്യങ്ങൾ ഒഴിവാക്കിയുമാണ് നമ്പി(സ)യെ മാത്യുകയാക്കണംതെന്ന്.

ബിംബങ്ങളിന്റെ വിവക്ഷ

പുർണ്ണ മാതൃകയില്ലാതെ ഉണ്ഡാക്കപ്പെടുന്ന കാര്യങ്ങൾ കാണ് അഖയിൽ 'ബിംബങ്ങൾ' എന്ന് പ്രയോഗിക്കുന്നത്. വിശുദ്ധ വുർജ്ജൻ പറയുന്ന ലാഭങ്ങൾ - الاخفاف "പറയുക എൻ പ്രവചകരിൽ ഒരു പുതിയ വ്യക്തിയല്ല." (അഹിംസ-4). അതായത് അല്ലാഹു ആദ്യമായി നടത്തിയ ഒരു പ്രവചകനിയോഗമല്ല എന്നേന്ത്. പ്രത്യുത, പുർണ്ണകാലങ്ങളിൽ വനുപോയ പ്രവചക ശൃംഖലയിലെ ഒരു കണ്ണി മാത്രമാണ് എൻ. എനിക്ക് മുസ്ലിം ധാരാളം പ്രവചകൾ നിയോഗിത്തരാ യിട്ടുണ്ട് എന്നർത്ഥം.

ഇതുപോലെ, മുസ്ലിം മാതൃകയില്ലാതെ കാര്യങ്ങൾ പുതു താഴി ഉണ്ഡാക്കിയതിനെകുറിച്ചും വി.വുർജ്ജൻ 'ബിംബങ്ങൾ'" എന്നപ്രയോഗം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. **ورهابانية ابتدعواها - الحديث** "പാരേഹിത്യം അവർ പുതുതായുണ്ഡാക്കിയതാണ്" (അൽ ഹാഡി-27). വിശുദ്ധവുർജ്ജൻ അല്ലാഹുവിന്റെ വിശേഷങ്ങൾ മായി ഓനിലധികം സ്ഥലങ്ങളിൽ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്, പ്രപഞ്ചമാസകലം പുർണ്ണ മാതൃകകളാനുമില്ലാതെ സൂഷ്ടിച്ചു എന്നുള്ളതാണ്. ഈ സൂഷ്ടിപ്പിനെകുറിച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങൾിലും ഈ പ്രയോഗം തന്നെ കാണാം.

البقرة بديع السموات والأرض - عبود "ഉപരിലോകങ്ങളും ഭൂമിയും പുതുതായുണ്ഡാക്കിയവൻ" (അൽബബറ - 117). ചുരുക്കത്തിൽ അഖാപരമായിത്തന്നെ വിശുദ്ധവുർജ്ജൻ 'ബിംബങ്ങൾ' എന്ന പദത്തിന്റെ ഭിന്നരൂപങ്ങൾ, പുർണ്ണമാതൃകയില്ലാത്തത് എന്ന അർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മുകളിൽ പറഞ്ഞതിൽനിന്ന്, മുൻമാതൃകയൊന്നുമില്ലാതെ ഉണ്ഡാക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങൾക്കും ബിംബങ്ങൾ എന്ന് പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന് വ്യക്തമാണ്. നല്ലതായാലും ചിത്ര ധാരാലും അത് പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ സാങ്കേതിക

മായി അത് ധാരാളമുപയോഗിക്കുന്നത് ചീതെ കാര്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിയാണ്. (നിഹായ- ഇംഗ്ലീഷ് അസീറ).

മതപരമായി ബിദ്ദാത്തിന്റെ വിവക്ഷ : അല്ലാഹുവി ലേക്കുള്ള സാമീപ്യം കാംക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് മതപരമായെരുവു യുമില്ലാതെ മതത്തിൽ അതിനു തുല്യമായി സൃഷ്ടിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന വഴിയാണ്. ഇമാം ശാത്രിബി (റ) യാണ് ഇങ്ങനെ നിർവ്വചിച്ചിട്ടുള്ളത്.

الطريقة المخترعة في الدين تصاهى الشريعة يقصد بها التقرب إلى الله ولم يقم على صحتها دليل شرعى صحيح أصلاً أو وصفاً - الاعتصام: ١-٣٧

ഈ നിർവ്വചനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭാതിക ലോകത്ത് കാലാകാലങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പുതിയ കണക്കുപിടുത്തങ്ങളും മറ്റും ബിദ്ദാത്തിന്റെ പരിധിയിൽ നിന്നു പുറത്തുപോകുന്നു. ഉദാ: പുതിയ തരത്തിലുള്ള വാഹനങ്ങളും ക്രഷണ ആളുമെല്ലാം. ഇതെല്ലാം മതം അനുബദ്ധിച്ച കാര്യങ്ങളാണ്. ഭാതികമായി പുതുതായി നടക്കുന്ന കണക്കുപിടുത്തങ്ങളും മറ്റും മതത്തിന് ഏതിരാകരുത് എന്നതാണ് ഇസ്ലാമിന്റെ തത്ത്വം. ഇസ്ലാമിന് ഏതിരല്ലാതെ കാര്യങ്ങളുടെ മേഖല വളരെ വിശദം ലഭ്യം. അതുകൊണ്ട് അവിടെ നടക്കുന്ന പുതുനിർമ്മിതി കർമ്മത്തിനായ അർത്ഥത്തിലുള്ള ബിദ്ദാത്തിന്റെ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ല. മതം റസൂൽ(സ)യോടുകൂടി പുർണ്ണിയായതു കൊണ്ട് അതിൽ ഇന്നി ആർക്കൂ നുതനാചാരങ്ങളുണ്ടാക്കാവു തല്ലി എന്നാൽ, ഭൂതിയാവിന്റെ കാര്യങ്ങൾ മതത്തിനു വിരുദ്ധമല്ലാതെ രൂപത്തിൽ പുതുനിർമ്മിതികൾ നടത്താവുന്നതാണ്. അത് ആല്ലാഹുവിം റസൂലും പിലകിയതല്ല. റസൂൽ(സ) പതിപ്പിച്ചത് “നഞ്ചുടെ ഇം മത കാര്യത്തിൽ പുതിയത് നിർണ്ണിച്ചാൽ അതു തള്ളിക്കളേയണമെന്നാണ്”. അപ്പോൾ മതഞ്ഞ സംബന്ധിച്ചു അതിന്റെ ശുഭവും പുർണ്ണവുമായ രൂപം നബി(സ)യുടെ കാലഘട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നതാണ്. ഭാതികകാര്യങ്ങളാകട്ടെ അവ കാലഘട്ടങ്ങൾക്കും പരിത്വോവസ്ഥകൾക്കു മനുസരിച്ചു മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

മത നിയമങ്ങൾ

അല്ലാഹു മതനിയമങ്ങൾ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും പുർണ്ണമായി നമുക്ക് പറിപ്പിച്ചു തന്നിരിക്കുന്നു. ഉത്തരിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാനുള്ള പരിപുർണ്ണാധികാരം അല്ലാഹുവിൽ മാത്രം നിക്ഷീപ്തമാണ്. മറ്റാർക്കും അതിൽ യാതൊരു അധികാരവും സ്വയിനവുമില്ല. മുനുഷ്യർക്ക് നിയമനിർമ്മാണമല്ല പ്രത്യേത, അല്ലാഹു അറിയിച്ചുതന്ന നിയമങ്ങൾ ജീവിതത്തിൽ നടപ്പാക്കി ജീവിക്കുക എന്നതു മാത്രമെ ബാധ്യതയുള്ളത്. ഇത് ഇസ്ലാഹിന്റെ മാനസികമായ വിശ്വാസം തന്നെയാണ്. ബുർജുന്ന് പരയുന്നു:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَنْتُمْ عَلَيْكُمْ بِغَمْتٍ وَرَضِيَتْ لَكُمُ الْإِسْلَامُ دِينًا - المائدة ٣

“ഈന് നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ മതം ഞാൻ പുർത്തീകരിച്ചു തരികയും എന്നോടു അനുഗ്രഹം നിങ്ങളുടെമേൽ പുർണ്ണമാക്കുകയും ഇസ്ലാഹിന്റെ നിങ്ങൾക്ക് ഞാൻ മതമായി ത്യാപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.” (മാളി 3).

പ്രവചകൾ എന്ന നിലയിൽ തന്നെറമേൽ ബാധ്യതയായ, ദൗത്യമത്തിക്കുക എന്ന കടമ പുർണ്ണമായിത്തന്നെ പ്രവചകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയുണ്ടായി. യാതൊരുവിധ നൃത്യതയും ഹാരായ്മയും അതിൽ സംഭവിച്ചിട്ടില്ല. തന്നെ ദാത്യ നിർവ്വഹണത്തിലും പുർത്തീകരണത്തിലും തിക്കണ്ണ സംസ്കർത്തയോടെ റസൂൽ (സ) വിടവാദ്ദുകയും ചെയ്തു. യാതൊരു ഏറ്റക്കുറച്ചില്ലുകൾക്കും ഇനി മതത്തിൽ പഴുതില്ല. നബി (സ) പറയുന്നു:

ما ترکت من شيئاً يقربكم الى الجنة إلا قد حدثكم به وما من شيئاً يبعدكم من النار إلا قد حدثكم به - الطبراني

“നിങ്ങളെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കുപ്പിക്കുന്ന ഒരു കാര്യവും നടക്കാതിൽനിന്നു അകരുന്ന ഒരു കാര്യവും നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ പറഞ്ഞുതരാതെ വിഞ്ചിട്ടില്ല”. (ത്യജ്വാനി). അപ്പോൾ ഒരു സത്യവിശ്വാസിക്ക് സ്വർഗ്ഗപ്രവേശം നേടാൻ പുതിയ മാർഗ്ഗ

അഭോന്നും കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതില്ല. റസുൽ(സ) തന്നെ ആ കാര്യങ്ങളെല്ലാം പുർണ്ണമാക്കിത്തന്നിട്ടുണ്ട്.

റസുൽ(സ)യുടെ ശിഷ്യനായ ഹുദേദഹു(റ) ഇംകാര്യം വിശദിക്കരിക്കുന്നതിങ്ങനെന്നയാണ്.

کل عبادۃ لا یتَبَعِدُهَا أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ فَلَا تَبْعَدُوهَا فَإِنَّ الْأُولَى لَمْ يُدْعُ لِلآخر
مقالا - ابو داود

“റസുൽ(സ)യുടെ ശിഷ്യനാർ (സ്വഹാബിമാർ) അനുശ്രിക്കാതെ ഒരു ഇംബാദത്തും (പിൻഗാമികളായ) നിങ്ങൾ ചെയ്തുപോകരുത്. കാരണം. മുൻഗാമി പിൻഗാമിക്കുവേണ്ടി ഒരു വാക്കിനും ഇടവിട്ടില്ല” (അബുദഹാവും). റസുൽ(സ)യുടെ കാലത്തെനെ മതം പുർണ്ണിയായതുകൊണ്ട് സ്വർഗ്ഗപ്രവേശം ഉദ്ദിക്കുവാനും നടക്കത്തിൽ നിന്നു മുക്തി നേടാനുമായി ഒരു കാര്യവും ആരും പൂതുതായി ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതില്ല. അതിനുള്ള ഒരു പഴുതും റസുൽ(സ) ബാക്കിയാക്കിയിട്ടില്ല.

മതനിയമനിർമ്മാണം അല്ലാഹുവിശ്വർമാത്രം ആവകാശമാണ്. മനുഷ്യർക്കെതിൽ ധാരാരു പകുമില്ല. മതത്തിൽ പുതിയ നിയമങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കാൻ മനുഷ്യർക്കുവെക്കാശ മുണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ അതിൽനിന്ന് വെട്ടിക്കുറക്കാനും ആവകാശമുണ്ടാകും. അത്കൊണ്ടാണ് നബി(സ) പറഞ്ഞത്:

إذا حدثكم حدثنا فلا تزيدن على - أَحْمَد

“ഞാൻ നിങ്ങളോട് സംസാരിച്ചതിൽ നിങ്ങൾ ഒന്നും അധികരിപ്പിക്കരുത്” (അഹംറ).

അപോൾ മതത്തിൽ പുതിയ നിയമങ്ങളാവിഷ്കരിക്കുന്നവൻ തന്റെ വാക്കുകളിലൂടെയും പ്രവൃത്തികളിലൂടെയും മതം പുർണ്ണിയായിട്ടില്ല എന്ന് വാദിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇനിയും മതത്തിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെടേണ്ട നിയമങ്ങളുണ്ട് എന്ന് അയാൾ അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് പോലെയാണെന്ന്. പുതിയ നിയമങ്ങളാവിഷ്കരിക്കുന്ന വുക്തി അല്ലാഹുവിശ്വർ ആവകാശത്തിൽ പങ്കുചേരിക്കുകയാണ് ഫലത്തിൽ ചെയ്യുന്നത്. മനുഷ്യർക്ക് മതത്തിൽ യഥേഷ്ടം നിയമനിർമ്മാണാവകാശം

നല്കുകയാണെങ്കിൽ മതം പരിപ്പിക്കാൻ ഒരു പ്രവാചകനെ അല്ലാഹു നിയോഗിക്കേണ്ടതില്ലെല്ലാ. എങ്ങനെന്നാണ് ജീവിക്കേണ്ടത് എന്ന് കൃത്യമായി പറിപ്പിച്ചുതരാൻ വേണ്ടിയാണെല്ലാ പ്രവാചകരുടെ അല്ലാഹു നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹുവും റസൂലും വിധിച്ചു കഴിഞ്ഞ ഒരു വിഷയങ്ങൾ വിശ്വാസികൾക്ക് ധാരാരു സ്ഥാതന്ത്ര്യവും ഇസ്ലാം അനുവദിക്കുന്നില്ല. ബുദ്ധങ്ങൾ പറയുന്നു:

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قُضِيَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أُمْراً أَنْ يَكُونَ لِهِمُ الْخِيرَةُ

مِنْ أَمْرِهِمْ وَمِنْ يَعْصِيَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا - الاحزاب

“അല്ലാഹുവും റസൂലും ഒരു കാര്യം വിധിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ സത്യവിശ്വാസിക്കും സത്യവിശ്വാസിനിക്കും അവരുടെകാര്യങ്ങൾ സ്ഥാതന്ത്ര്യമില്ല. അല്ലാഹുവിനും റസൂലിനും ആർ എതിർ പ്രവർത്തിച്ചുവോ അവൻ വ്യക്തമായ വഴിപിഴവിൽ പെട്ടിരിക്കുന്നു.” (അഹംസാഖ്യ് - 36). അതുകൊണ്ടാണ് ഇമാം മാലീക(അ) ഇഞ്ഞെനെപറഞ്ഞത്. “ആരക്കില്ലും ഇസ്ലാംമിൽ പുതിയ ആചാര മുണ്ഡാകി അത് നല്ലതാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയാൽ മുഹമ്മദ് (സ) തന്റെ അത്യാതിൽ വഞ്ചനകാണിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നവൻ യാദിച്ചു. കാരണം, അല്ലാഹു പറയുന്ന “ഇന്ന് നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ മതം ഞാൻ പുർണ്ണികൾച്ചു തന്നിരിക്കുന്നു” അന്ന് മതമല്ലാത്ത ഒരുക്കാരും ഇന്നു മതമാക്കുകയില്ല.” (അൻ ഇഅംതിസ്യം 1-48).

എല്ലാ ബിദ്ദാത്തങ്ങളും വഴിപിഴവ്

നമ്പി(സ)യിൽ നിന്നുള്ള റിപ്പോർട്ടുകൾ പരിശോധിച്ചാൽ വ്യക്തമാകുന്ന ഒരുക്കാരും എല്ലാ ബിദ്ദാത്തങ്ങളും വഴിപിഴവുകളാണ് എന്നതാണ്. ഏതെങ്കിലും ബിദ്ദാത്തത് നല്ലതാണെന്ന് നമ്പി(സ) പറഞ്ഞതായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തപ്പെട്ടിട്ടില്ല. നമ്പി(സ) പറഞ്ഞതായി ഇർബാളു സ്വന്നു സാരിയ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു:

وَإِيَّاكَ مِنْ مَحْدُثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنْ كُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالٌ - تَرْمِذِيُّ، ابْنُ مَاجَةَ، أَحْمَدُ

‘നിങ്ങൾ പുതുനിർമ്മിതികളെ സുക്ഷിക്കുക. കാരണം എല്ലാ ബിദ്ധാത്രും വഴിപാടുണ്ട്’ (തിരിമിശി, ഇവ്വുമാജ, അഹമദ്). മറ്റരു റിഫ്രൈർട്ട്:

عن جابر بن عبد الله (ر) قال : كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يخطب الناس فيحمد الله ويثنى عليه بما هو أهله ثم يقول: من يهده الله فلا مضل له ومن يضلله فلا هادى له وخير الحديث كتاب الله عز وجل وخير الهدى هدى محمد صلى الله عليه وسلم وشر الأمور محدثاتها وكل محدثة بدعة - مسلم

ജാബി(സ) ജനങ്ങളാട്ട് പ്രസംഗിക്കുന്നോൾ അല്ലാഹുവെ പ്രകിർത്തിക്കുകയും സ്ത്രീക്കുകയും ചെയ്യും. പിന്നീട് പറയും, അല്ലാഹു സന്ദർഭത്തിലാക്കിയവരെ വഴിപാട്ടുക്കുന്നവരില്ല. അവൻ വഴിപാട്ടുവരെ സന്ദർഭത്തിലാക്കുന്നവരുണ്ട്. ഏറ്റവും നല്ല സംസാരം അല്ലാഹുവിന്റെ കിതാബും ഏറ്റവും നല്ലജീവിത ചരു മുഹമ്മദ്(സ)യുടെ ജീവിതചരുയുമാണ്. കാര്യങ്ങളിൽ ചിത്ത പുതു നിർമ്മിതികളാണ്. എല്ലാ പുതു നിർമ്മിതികളും ബിദ്ധാത്രുകളാണ്’ (മുസ്ലിം)

عن عائشة (ر) قالت: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من أحدث في أمرنا ما ليس منه فهو رد (متفق عليه) وفي رواية : من عمل عملاً ليس عليه أمرنا فهو رد - مسلم

‘ആയിര (ര)യിൽ നിന്ന് നബി(സ) പറഞ്ഞു. തമ്മാദ കാര്യത്തിൽ അതിലില്ലാത്തത് ആരെകില്ലും പുതുതായിളംകാക്കിയാൽ അത് തജ്ജോണത്താണ്’ (മുത്തപ്പവുന്ന് അലൈഹി). മറ്റരു റിഫ്രൈർട്ടിൽ, ‘തമ്മാദ കല്പനയില്ലാത്ത കാര്യം ആരെകില്ലും പ്രവ്യതിച്ചാൽ അത് തജ്ജോണത്താണ്’ (മുസ്ലിം).

‘എല്ലാബിദ്ധാത്രുകളും വഴിക്കൊണ്ട് എന്ന പ്രയോഗ ത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒന്നും മാറ്റി നിർത്താനാവില്ല. ഏതൊരുകാരുവും മതത്തിൽ പുതുതായുണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണെന്ന കിൽ അതു വഴിപാടുണ്ടെന്ന് വ്യക്തമാണ്. അപ്പോൾ

അല്ലാഹുവും റസുള്ഹം പതിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കാര്യം മതമായി ആരെകില്ലോ കൊണ്ടുവരികയോ നടപ്പാക്കുകയോ ചെയ്താൽ അത് എത്ര നല്ലതാണെന്ന് തോന്തിയാലും സ്വീകാര്യമല്ലതനെ. കാരണം, മതത്തിൽ എന്തുതന്നെ ഘട്ടുനിർമ്മിതി നടത്തിയാലും അതിനെക്കുറിച്ചു റസുൽ(സ) പറഞ്ഞത് ‘എല്ലാ ബിദ്ദാം അതും വഴിപിഴവാണ്’ എന്നാണെല്ലോ.

‘നല്ല ബിദ്ദാം അതു’

ബിദ്ദാം എറ്റവും ചീതയാണെന്നതിൽ ഭിന്നാഭില്പം യമേയില്ല. സഹാസികളുടെ വാക്കുകളും പ്രവൃത്തികളും പരതി നോക്കിയാൽ ഇതിനു ധാരാളം രേഖകൾ കാണാൻ കഴിയും. അബ്ദുല്ലാഹിബിന്നു മസ്ലൗദ് (റ) പറയുന്നു.

اتبعوا ولا تبتدعوا فقد كفيتهم - الطبراني

“നിങ്ങൾ റസുൽ(സ)യെ അനുധാവനം ചെയ്യുക. ഘട്ടുനിർമ്മിതി നടത്തരുത്. നിങ്ങൾക്കത്തെന്നു ആവശ്യത്തിനു മതിയായതാണ്” (ത്രബ്വനാനി). ഇംഗ്ലൂ ഉമർ (റ) പറയുന്നു.

كلَّ بُدْعَةٍ ضَلَالٌ وَّاَنْ رَآهَا النَّاسُ حُسْنَةً - الدارمي

‘എല്ലാ ബിദ്ദാം അതും വഴിപിഴവാണ്. ജനങ്ങൾക്കത് എത്ര നന്നായി തോന്തിയാലും’ (ബാറിമി)

എന്നാൽ നമ്മുടെ ചില പണ്ഡിതന്മാർ ജനങ്ങളെ പതിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് നല്ല ബിദ്ദാം അതുകൾ എന്നവേരിൽ ആചാരങ്ങളും ഘൃണ്ണകർമ്മങ്ങളുമുണ്ടാക്കാമെന്നാണ്. നാട്ടിൽ നടക്കുന്ന ബിദ്ദാം അതുകൾക്കും രേഖയുണ്ടാക്കുകയാണ് ഇതിനെറ്റെ ലക്ഷ്യം. മതത്തിൽ നിയമനിർമ്മാണം നടത്തൽ മനുഷ്യരെറ്റെ അവകാശത്തിൽ പെട്ടതല്ലെന്ന് ഇതുവരെ വിശദിക്കിച്ചുതിന്ന് നിന്നു നാം മനസ്സിലാക്കിയതാണെല്ലോ. അല്ലാഹു പറയുന്നതു നോക്കു:

أَمْ لِهُمْ شُرُكاؤُ اشْرَعُوا لَهُم مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذِنْ بِهِ اللَّهُ ۝ ۴- ۲

അല്ലാഹു അനുവദിച്ചിട്ടില്ലാത്തിനെ മതത്തിൽ നിയമ മാക്കിക്കൊടുത്ത വല്ല പങ്കുകാരും അവർക്കുണ്ടാ? (42/21)

എത്ര ശ്രദ്ധവമുള്ള ഫോറ്യൂമാണിൽ. നല്ലവിദ്വാന്തത്തുക മൈനപേരിൽ പുതുനിർമ്മിതികൾ നടത്തുന്നവർ ഫലത്തിൽ അല്ലാഹുവിന്നെൻ്റെ അധികാരത്തിൽ പങ്കുചേർക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

നല്ലതാണെന്ന പേരിൽ മതത്തിൽ പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ നിർച്ചപരിക്കാൻ ആര്യക്കൈകിലും അവകാശമുണ്ടക്കിൽ അതോ രു മഹത്തായ പുണ്യകർമ്മമെന്നനിലക്ക് എല്ലാവരും അതിനു ബേണ്ടി മുന്നോട്ട് വരാൻ പണ്ഡിതന്മാർ ജനങ്ങളെ ആഫ്രാന്റ ചെയ്യുന്നതാണല്ലോ. ഓരോ ദിവസവും നോരോ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഓരോ വിധത്തിലുള്ള പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന സദ്വായം നിലപിൽവന്നാൽ ഈ മതത്തിന്നെൻ്റെ അവസ്ഥ ഏതായിരിക്കുമെന്ന് ആലോച്ചിച്ചു നോക്കു. അല്ലാഹുവും റസുലും പറിപ്പിച്ചുതന്നിട്ടില്ലാത്ത മറ്റാരു മതമായി ഈതു മാറ്റിട്ടുണ്ടാകും.

നല്ല ബിദ്വാന്തത്തുകൾ ഉണ്ടാക്കാം എന്നതിനു രേഖയായി പുരോഗിതമാർ ഉദ്ദീഷിക്കുന്ന പ്രധാനത്തെളിവ്, തന്റെ വിഹിതമായി നമസ്കാരത്തെക്കുറിച്ച് ഉമർ(റ)നടത്തിയ പരാമർശമാണ്. (نَعْمَةُ الْبَدْعَةِ هِيَ) (ഈതെത്തെ നല്ല ബിദ്വാന്തം) ഈത് ഒരിക്കലും നല്ല ബിദ്വാന്തത്തുകാർക്ക് രേഖയല്ല. സംഭവത്തിന്നെൻ്റെ ചുരുക്കമിതാണ്. ഉമർ(റ) ഒരു ദിവസം റമദാനിൽ പള്ളിയിൽ വന്ന പ്രോൾ ജനങ്ങൾ ഒറ്റയായും വിവിധ സംഘങ്ങളായും പള്ളിയിൽ നമസ്കരിക്കുന്നത് കാണുകയുണ്ടായി. അപ്രോൾ അദ്ദേഹംപറഞ്ഞു, ഇവരെയെല്ലാവരെയുംകൂടി ഒരു ഇമാമിന്നെൻ്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരുമിച്ചുകൂടിയാൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു. അങ്ങനെ ഉഖയുഖവും കാണബിന്നെൻ്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ജമാഅത്തു സംഘടിപ്പിച്ചു. പിന്നീട് മറ്റാരു ദിവസം അദ്ദേഹം പള്ളിയിൽ വന്നപ്രോൾ ജനങ്ങളെല്ലാം ഒരു ഇമാമിന്നെൻ്റെ കീഴിൽ

നമസ്കരിക്കുന്നത് അദ്ദേഹം കണ്ണു. അപോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഈത് എത്ര നല്ല ബിഡ്ഞാത്മ (ബുഖാർ).

നമ്പി(സ)യുടെ കാലത്ത് ഒരെറ്റ ജമാഅത്തായി നടന്നിരുന്ന നമസ്കാരം പില്ക്കാലത്ത് ജനങ്ങൾ ഒറ്റയായും വിവിധ സംഘങ്ങളായും ഒരു പള്ളിയിൽവെച്ചുതന്നെ നടത്തുന്നത് കണ്ണപോൾ ഉമർ(റ) അതിനെ ഏകീകരിക്കുക മാത്രമാണ്‌ചെയ്തത്. അല്ലാതെ. പുതുതായൊന്നും നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായില്ല. റസുൽ(സ)യുടെ ഒരു സുന്നതിനെ അതിന്റെ ശരിയായ ആപ്തത്തിലേക്കു തിരിച്ചുകൊണ്ടുവരിക മാത്രമാണ്‌ചെയ്തത്. ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഭാഷാപരമായ അർത്ഥത്തിൽ മാത്രമാണ്‌ അദ്ദേഹം ബിഡ്ഞാത്മ എന്ന് പ്രയോഗിച്ചത്. ഉമർ(റ)ന്റെ പ്രസ്താവം കേവലം ഭാഷാപരമായിരുന്നു എന്നാണ്‌ ഇംഗ്ലീഷിലും വെച്ചെല്ലാം പറയുന്നത്.

وقول عمر في صلاة التراويح نعمت البدعة هي أراد البدعة اللغوية .... وليس بدعة شرعيا. فإن البدعة الشرعية ضلاله كما قال صلى الله عليه وسلم ومن قسمها العلماء إلى حسن وغير حسن فاتما قسم البدعة اللغوية ومن قال كل بدعة ضلاله فمعنى البدعة الشرعية - الفتوى الحديثية

തന്റെ നമസ്കാരത്തെ സംബന്ധിച്ച് അത് നല്ല ബിഡ്ഞാത്മാണ്‌ എന്ന് ഉമർ(റ) പറഞ്ഞത് അതിന്റെ ഭാഷാപരമായ അർത്ഥത്തിലുണ്ട്.... മതപരമായ ബിഡ്ഞാത്മല്ല. കാരണം മതപരമായ ബിഡ്ഞാത്മ നമ്പി(സ) പറഞ്ഞതുപോലെ വഴിപിഴവാണ്. എന്നാൽ പണ്ഡിതന്മാർ ആരൈക്കില്ലും അതിനെ നല്ലത്, ചിത്ര എന്നിങ്ങനെ വിജോച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഭാഷാപരമായ ബിഡ്ഞാത്മത്തിനെയാണ്. (അതുപോലെ) എല്ലാ ബിഡ്ഞാത്മകളും വഴിപിഴവാണെന്ന് ഒരാൾ പറയുന്നോൾ അതിന്റെ അർത്ഥമം മതപരമായ ബിഡ്ഞാത്മാണ്." (ഫത്വാവ അൽ-ഹദീസിൽ-240)

സുന്നതിന്റെ പ്രാധാന്യവും ബിദ്ദാത്തിന്റെ ഗുരുവവും

അല്ലാഹുവും റസുലും പറിപ്പിച്ചുതനിട്ടില്ലാത്ത കാര്യങ്ങൾ മതത്തിൽ പുതുതായി നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ബിദ്ദാത്ത് എന്നു പറയുന്നതെന്ന് മുകളിലെ വിശദികരണത്തിൽ നിന്നുനാം മംസളിലാക്കിയില്ലോ. എന്നാൽ, ഇപ്പീം ഒട്ടവധി കാര്യങ്ങൾ മുസ്ലിംസമുഹത്തിൽ വേരുറച്ചതായി നമ്മകൾ കാണാൻ കഴിയും. പിശുദ്ധ ഖുർആനോ തിരുസുന്നതോ പരിശോധിച്ചു നോക്കിയാൽ അവയ്ക്കൊന്നും ധാതൊരു രേഖയും കണ്ണാൻ കഴിയുകയില്ല.

മറുപാപങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിലേരെ ഗുരുതരമാണ് ബിദ്ദാത്ത് ചെയ്യുന്നത്. മറുപാപങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യനു താൻചെയ്യുന്നത് ഒരു കൂറുക്കരമായകാര്യമാണ് എന്ന് സോധ്യമുള്ളതുകൊണ്ട് ചെയ്യുമ്പോൾ മനസ്സാക്ഷിക്കുന്നത് അനുഭവപ്പെടുന്നു. അതോടുകൂടിത്തന്നെ അവന് പശ്ചാത്താപ സോധ്യവും ഉണ്ടാകുന്നു. എന്നാൽ, ബിദ്ദാത്ത് ചെയ്യുന്നവൻ തിക്കണ വിശ്വാസത്തോടും ഒരു സത്തകർമ്മമെന്ന ഭാവത്തിലുമാണത് നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അവനൊരിക്കലും അതിൽ പശ്ചാത്താപസോധ്യമുണ്ടാകുന്നില്ല.അതിനാൽ പിശാച് ഏറ്റവും ഇപ്പട്ടപ്പെടുന്നതും ബിദ്ദാത്ത് തന്നെ.

ബിദ്ദാത്തിന്റെ ഗുരുവത്തെക്കുറിച്ചു വുർആനും
 ഹദ്ദീസും ധാരാളമായി നാഞ്ചി സോധ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.
 അല്ലാഹു പറയുന്നു.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا اللَّهَ وَأَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ - محمد

“സത്യവിശ്വാസികളെ. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെയും റസുലിനെയും അനുസരിക്കുക. നിങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾ നിങ്ങൾ നിഷ്പമലമാക്കിക്ക്ലെയരുത്” (മൂഹമദ്-32). കർമ്മങ്ങൾ അല്ലാഹുവികൾ സ്വീകാര്യമായിത്തിരണ്ടെങ്കിൽ അവ അല്ലാഹുവും റസുലും നിർദ്ദേശിച്ചതായിരിക്കണം.

അല്ലാഹുവിന്നറയും റസുലിന്നറയും നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കു വിധേയമാല്ലാത്ത കർമ്മങ്ങൾ തിരിത്തും നിഷ്പമലമായിരിക്കു മെന്നാണ് പ്രസ്തുതസ്വക്കതം നമ്മുള്ള പരിപ്പിക്കുന്നത്. ബിൽ അന്തുകൾ അല്ലാഹുവിന്നറയും റസുലിന്നറയും കല്പന കൾക്ക് വിധേയമാല്ലോ.

മറ്റാരു സുക്തത്തിലൂടെ അല്ലാഹു അറിയിക്കുന്നു.

وَمَا أَتِيكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَاتَّهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَقَابِ

- الحشر -

“റസുൽ നിങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുവന്നു തന്നത് നിങ്ങൾ സ്വർക്കിക്കുക. അദ്ദേഹം നിങ്ങളോട് വിരോധാധിച്ചത് വർജ്ജി കുക. അല്ലാഹുവിന്നറയുക്കുകയും ചെയ്യുക. നിശ്ചയം അല്ലാഹു കരിനമായി ശിക്ഷിക്കുന്നവനാണ്.” (ഹശ്ര). ഈ ആയത്തിൽ റസുൽ കല്പപിച്ചതെന്നൊമറ്റോ പറയാതെ റസുൽ കൊണ്ടുവന്നത് എന്ന പ്രയോഗത്തിൽ നിന്ന് റസുൽ തന്നെ ചരുതായി പഠിപ്പിച്ച എല്ലാ കാര്യങ്ങളും - വാക്കു പ്രവൃത്തി. അംഗീകാരം- ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. റസുൽ കൊണ്ടുവന്നതിനു എതിരായി പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ കരിന ശിക്ഷകു വിധേയ മാകുമെന്നുകൂടി ആയത് മനസ്സിലാക്കി തരുന്നു. ബിൽ-അത്ത് ഇതിന്റെ പരിധിയിൽപ്പെടുമെന്ന മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ.

നമ്പി(സ) തന്നെ എല്ലാ പ്രസംഗങ്ങിന്നറയും ആമുഖ ത്തിൽ സുന്നത്തിന്നറ പ്രാധാന്യത്തെയും ബിൽ-അത്തിന്നറ ശാരവത്തെയും കുറിച്ചു സംബന്ധിനെ ബോധ്യപ്പെടുത്താവുണ്ടായിരുന്നു. (ഈഹാദിസ് മുസ്യുഖരിച്ചിട്ടുണ്ട്). ഇത് ബോധ്യപ്പെടുത്താതെ അവിടുന്ന് പ്രസംഗം ആരംഭിക്കാറീല്ലായിരുന്നു.

പരലോകത്ത് ‘ഹാജ്ഞിന്നറ’ അടുത്തുവെച്ചു തന്നെ ഉമ്മത്തിൽപ്പെട്ടവരെ കാണുമ്പോൾ റസുൽ(സ) തന്നെ ഉമ്മത്തി നെ തിരിച്ചറിയുന്നു. അവർ അദ്ദേഹത്തെയും. ഉടനെ അവർ കിടയിൽ മറയിപ്പെടുന്നു. അപ്പോൾ റസുൽ (സ) പറയുന്നു: അല്ലാഹുവേ, അവർ എൻ്റെ ഉമ്മത്തിൽപ്പെട്ടവരാണല്ലോ എന്ന്. അപ്പോൾ അല്ലാഹു എന്നോടു പറയുന്നു, താങ്കളുടെ

കാലഗ്രഹം അവർ മതത്തിൽ പുതുതായി നിർമ്മിച്ചതെന്നൊക്കെയാണെന്ന് താങ്കൾക്കാരിയില്ല. അപ്പോൾ, മാറി നിൽക്കിൻ, മാറിനിൽക്കിൻ. എന്നെന്നേന്നും മതത്തെ മാറി മറിച്ചവരെ..... എന്നുപറഞ്ഞുകൊണ്ട് എന്നവരെ അകറുന്നതാണ്” (ബുഖാർ). മതത്തിൽ പുതുനിർമ്മിതി നടത്തിയവരെ പരലോകത്വവച്ചും റസുൽ(സ) ആട്ടിയകരുന്നു. വിശദം വുർആനേൻറെ ഈ പ്രസ് താവം ശ്രദ്ധയിക്കുക:

وَمَنْ يَعْصِي اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارًا جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا - الْجَنَّ

“ആരൈക്കില്ലോ അല്ലാഹുവിനും അവൻറെ ദുരന്നും എതിരുപ്പവ്യതിച്ചാൽ അവൻഎന്നെന്നും നരകത്തിൽ ശാശ്വത വാസിയായിരിക്കും. (ജിന് - 23)

വുർആനും സുന്നതും

ഇസ്ലാമിന്റെ അടിസ്ഥാന പ്രമാണം വുർആനും സുന്നതുമാണ്. മുസൽമാൻ തന്റെ വിശ്വാസങ്ങളും ആചാര കർമങ്ങളുമെല്ലാം സ്വീകരിക്കേണ്ടത് വുർആനിൽനിന്നും സുന്നത്തിൽനിന്നുമാണ്. അതുരണ്ടും അവലംബിച്ചു ജീവിക്കു നേരാവേബിൽ ചരിക്കുന്നത്. എപ്പോൾ അതിൽനിന്ന് വ്യതിചലിച്ചുപോകുന്നുവോ അപ്പോൾ ഇസ്ലാമിൽ നിന്ന് നിന്നും വ്യതിചലിക്കുന്നു. നബി(സ) പറയുന്നു:

تَرَكَ فِيمْ كَمْ أَرِينَ لَنْ تَضْلُلُوا مَا تَمْسَكْتُمْ بِهِمَا كِتَابُ اللَّهِ وَسَنَّةُ رَسُولِهِ - الْمَوْطَأُ

“രണ്ടുകാര്യം എന്നർ നിങ്ങൾക്കു വിഭദ്ധപ്പോകുന്നു. അവൻടും അവലംബിച്ചു ജീവിക്കുവോളം നിങ്ങൾ വഴിപിശ കുകയില്ല. അത് അല്ലാഹുവിന്റെ കിത്താബും അവൻറെ റസുലിന്റെ സുന്നതുമാകുന്നു.” (മുവത്തുഅ). മുസ്ലിംകളുടെ വിശ്വാസാചാരങ്ങൾ രൂപപൂട്ടുത്തുന്നതിൽ വുർആനിന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും സ്ഥാനം ഇതിൽനിന്നു മാറ്റില്ലാക്കാമല്ലോ.

എക്കാലത്തും സമുദായത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഭിന്നതകളും അഭിപ്രായ വ്യത്യസിച്ചും പരിഹരിക്കാൻ വുർആനിലേക്കും സുന്നത്തിലേക്കും മടങ്ങിയാൽ സാധിക്കുമെന്നാണ് അല്ലാഹു നാശ പരിപ്പിക്കുന്നത്.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا اللَّهُ وَأَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِنَّ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكُ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَوْلِيَا - النساء

“സത്യവിശ്വാസികളെ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കുക റസുലിനേയും അനുസരിക്കുക. നിങ്ങളിലെ കൈകാര്യകർത്താക്കളെയും. (എന്നാൽ) നിങ്ങൾക്ക് ഒരു കാര്യത്തിൽ അഭിപ്രായ വ്യത്യസമുണ്ടായാൽ അപ്പോൾ അത് അല്ലാഹുവിലേക്കും റസുലിലേക്കും മടക്കുക, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലും അനുഭവിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്നവരാണെങ്കിൽ അതാണ് നല്ലതും ഏറ്റവും നല്ല പര്യവസാനമുള്ളതും. (നിസാഅ' - 59). ഇതിൽ അല്ലാഹുവിനേയും റസുലിനേയും അനുസരിക്കാൻ പറഞ്ഞതിനേരു താല്പര്യം വുർആനും സുന്നത്തുമനുസരിക്കുക എന്നതാണെന്ന് വ്യക്തമാണല്ലോ. ഏതെങ്കിലും കാര്യത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഭിന്നപ്പെട്ടിട്ടും വുർആനും സുന്നത്തുമാണ് അവലംബിക്കേണ്ടത് എന്നുകൂടി ആയത്താണ് പരിപ്പിക്കുന്നു. വുർആനിലും സുന്നത്തിലുമുള്ള കാര്യങ്ങൾമാത്രം വിശ്വാസവും ആചാരവുമായി അംഗീകരിക്കുന്നോണാണ് ധമാർത്ഥ മുസ്ലിമായി മാറുന്നത്. അല്ലാഹുവിലും അനുഭവിനതിലും വിശ്വസിക്കുന്ന പരി വുർആനിനും സുന്നതിനും അനുസരിച്ചു മാത്രമാണ് തങ്ങളുടെ മതകാര്യങ്ങൾ ശരിയാക്കേണ്ടത്. അവ രണ്ടിലും സ്ഥാത്ത വിശ്വാസമോ ആചാരമോ മുസ്ലിംകൾക്കിടയിലുണ്ടും അവയെല്ലാം വർജ്ജിക്കേണ്ടതാണ്. വുർആനും സുന്നതുമാകുന്ന അളവുകോഡുകൾ ഉപയോഗിച്ച് അളന്നു നോക്കിയാൽ മുസ്ലിംകൾക്കിടയിലെ ഒട്ടവവി വിശ്വാസം ചാരണങ്ങൾ ഇസ്ലാമിനു വുറത്താണെന്നു കാണാൻ കഴിയും. ചിലതു മാത്രം പരിശോധിക്കാം.

നമ്പിദിനാഖ്ലാഷം

നമ്പിള്ള 12 നു നമ്പി(സ)യുടെ ജന്മദിനം കേരളത്തിലജ്ഞനിങ്ങോളം സാഖ്യാഷം കൊണ്ടാടുന്നു. സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും പുരുഷരുമെല്ലാം ഇതിൽ പങ്കുചേരുന്നു. ഇതിന്റെ പേരിൽ വഞ്ചളും പരമ്പരകളും സമേളനങ്ങളും റാലികളും ജാമകളുമെല്ലാം നടത്തപ്പെടുന്നു. അമുസ്ലിംകളുടെ ചില ആഖ്ലാഷങ്ങൾ പോലെത്തന്നെ വിട്ടുകളും വാഹനങ്ങളുമെല്ലാം തോറണാങ്ങൾകാണ്കും ദിപങ്ങൾകാണ്കും അലങ്കരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ പ്രധാനചക്രന്റെ ജനനദിനം ഇസ്ലാമിലെ ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട കർമ്മംപോലെ അരങ്ങേറുന്നു. അമുസ്ലിംകളും അങ്ങനെ ധരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

വുർആനും സുനന്തും പഠിപ്പിച്ചു തരാത ഏതാച്ച രഹ്യം തളളിക്കളേയേണ്ടതാണെന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. വുർആനിലും സുനന്തിലും ഇതിനൊരു രേഖയുമില്ല. സഹാസ്വികളായും ഇത് നടത്തിയിട്ടില്ല. ഉത്തമതലമുറയെന്ന് റിസ്ലീ(സ)തന്നെ പരിചയപ്പെടുത്തിയ ആദ്യത്തെ മുന്നു തലമുറയിലും ഇത് നടന്നതിന് രേഖയില്ല. മുന്നാം നൃംഖാഡിനു ശേഷം ഇസ്ലാമിൽ കയറിക്കുടിയ നൃതനാചാരമാണിത്.

നമ്പി(സ)യോടുള്ള സന്നേഹത്തിന്റെ പേരിലാണ് ഈ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. നമ്പി(സ)യോടുള്ള സന്നേഹം പ്രകടിപ്പിക്കേണ്ടത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതൃക ജീവിതത്തിൽ പകർത്തിക്കൊണ്ടാണെല്ലാ. നമ്പി(സ)യുടെ മാതൃകയിലെപ്പറയുമില്ലാത്ത ജന്മദിനാഖ്ലാഷം സംഘടിപ്പിക്കാതിരിക്കുന്നതാണ് യമാർത്ഥ പ്രധാനചക്രസന്നേഹം. മരിച്ചുചെയ്യുന്നത് പ്രധാനചക്രനെ ധിക്കരിക്കലാണ്. പില്ക്കാലത്തു് ഉണ്ടായ സിംഘത്താണ് ഇതെന്ന് ഇബ്ന് ഹജർ പൊതെമി (റ) പറയുന്നത് സുയുത്രി (റ) ഉഖരിക്കുന്നു.

“മാലിഡിന്റെ അടിസ്ഥാനം തന്നെ ബിദ്ദാതാണ്. ഇത് മുന്നാം നൃഥാണ്ഡുവരെയുള്ള നല്ലവരായ സഖ്യകളിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല.” (അങ്ങഹാവി 1-259)

ഹിജറ്റ് നാലാം നൃഥാണ്ഡു മുതൽ നിലവിൽവന്ന ഒരു നുതനാചാരമാണ് ഇതെന്ന് മാലിഡാഖോഷിക്കുന്നവർ തന്നെ പറയുന്നു: “നബി(സ)യുടെ ഉപദേശനിർദ്ദേശങ്ങൾ ജീവിതത്തിൽ അക്ഷരംപ്രതി പകർത്തിയ ആദ്യനൃഥാണ്ഡുകാരുടെ കാലങ്ങ് ഇങ്ങനെന്നെയാരു ജന്മിന്നംകൊണ്ടാടേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർ ഇന്ദ്രാശകാര്യങ്ങളിൽ സദാ ബോധവാദാരും ശ്രദ്ധാലൂപമായിരുന്നു. പില്ലക്കാലത്ത് ജനങ്ങൾ ഇസ്ലാമിക രിതിയിൽ നിന്നുകല്ലുകയും ദിനീചിട്ടകളിൽ അശ്രദ്ധരാവുകയും ചെയ്തപ്പോൾ അവർക്ക് ഉദ്ബോധനം ആവശ്യമായി വന്നു. ഹിജറ്റ് നാലാം നൃഥാണ്ഡമുതൽ മുസ്ലിം ലോകത്ത് ഈ സന്ദർഭായം നടപ്പിലാവുകയും പ്രമുഖ പണ്ഡിതരാർ അതിന് അംഗികാരം നല്കുകയും തദ്ദീഷയകമായി നിരവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്” (സുനി വോയ്സ് 1981 ഡിസ. 8)

ഈതിനു വുർആനിന്റെയും സുന്നതിന്റെയും പിൻസവലമില്ലെന്ന് ഇല്ലാം ഹാക്കിഹാനി പറയുന്നു:

لَا أَعْلَمُ لِهُذَا الْمَوْلَدِ أَصْلًا فِي كِتَابٍ وَلَا سَنَةً وَلَا يَنْقُلُ عَمَلَهُ عَنْ أَحَدٍ مِّنْ عُلَمَاءِ
الْأَمَّةِ الَّذِينَ هُمْ قُدوَّةُ الدِّينِ الْمُتَمَسِّكُونَ بِأَثْرِ الْمُتَقَدِّمِينَ بَلْ هُوَ بَدْعَةٌ أَحَدَثَهَا
الْبَطَالُونَ وَشَهْوَةُ نَفْسٍ اعْتَنَى بِهَا الْأَكَالُونَ - الْحاَوِي لِلْفَتاوَى

“ഈ മാലിഡിനു വുർആനിലും സുന്നതിലും യാതൊരു രേഖയുമില്ല. മതത്തിൽ മാതൃകയാക്കാവുന്നവരും പുർണ്ണികരുടെ മാർഗ്ഗമവലംബിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു പണ്ഡിതനിൽ നിന്നും ഇത് ഉദ്ധരിക്കുന്നുമില്ല. മറിച്ച് ഇത് അലസന്നരിന്റെ പിദ്ദാതാണ്. അഞ്ചനാസക്കർ പരിഗണിച്ചിരുന്നു ഒരുദ്ദേഹചർച്ചയുമാണ്” (അങ്ങഹാവി 1-189)

ഒരു പ്രമാണത്തിനെന്നറയും പിൻബലമില്ലാത്ത ഈ അനാചാരങ്ങൾ സ്വാർത്ഥികളായ ചില പുരോഹിതയാർ ഈ കാലത്ത് ന്യായികരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു കാണാം. മഹലിദ് എന്നാൽ മദ്ദഹ് ആണെന്നും നബി(സ)യെ മദ്ദഹ് ചെയ്യുന്നത് നല്ലതെല്ലായെന്നുമൊക്കെയാണ് ചോദ്യം. മദ്ദഹിന് ആരും എതിരില്ല. പക്ഷേ, റസുൽ(സ)യെ മദ്ദഹ് ചെയ്യുന്നത് റസുൽ അവുൽ പത്രണഡിനു മാത്രം മതിയോ? അതെല്ലായ്ക്കുഴപ്പാഴും ചെയ്യേണ്ടതും ആകാവുന്നതുമാണെല്ലാ. അപൂർഷ പിന്നെ ഒരു പ്രത്യേക ദിവസം മാത്രം അതിനുവേണ്ടി തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന തിന്നെൻ അർത്ഥം അതോടു പ്രത്യേക ചടങ്ങാണ് എന്നു എല്ലാ. അങ്ങനെ ഒരു ചടങ്ങ് റസുൽ(സ) പറിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടാ?

മദ്ദഹ് എന്നപേരിൽ പാരായണം ചെയ്യുന്ന 'മൻബുസ് മഹലിദിൽ' തനി ശിർക്ക് തന്നെയുണ്ട്.

ഉദാഹരണം:

ارتکبت على الخطأ غير حصر وعدد
لك أش��و فيه يا سيدى خير النبى

"എന്നിയാലൊടുണ്ടാൽ തെറ്റുകൾ ഞാൻ ചെയ്തുപോയി. നബിമാർജ്ജൻ ദ്രോഷ്ഠന്റെയവരേ, അങ്ങയോടുമാത്രം ഞാൻ അതിനു ആവലാതി ഭോധിപ്പിക്കുന്നു. (മൻബുസ്).

ഈ വരികളിൽ, ചെയ്തപോയ പാപങ്ങൾ പൊറുക്കാൻ നബി(സ)യോടാണ് പരാതിപറയുന്നത്. നബി(സ)യോട് പാപ അംഗൾ പൊറുക്കാൻവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് അല്ലാഹു വിന്നെൻ അവകാശത്തിൽ പങ്കുചേര്ക്കലാണ്. ബുർജുന് പറയുന്നു: "അല്ലാഹുവിവല്ലാതെ നിങ്ങൾക്കാരാണ് പാപങ്ങൾ പൊറുത്തു തരാൻ?" (3/135) ഇതിനെല്ലാംപുറമെ ഇങ്ങനെ ഒരു മഹലിദ് പാരായണം നബി (സ)യോ സഹാബികളോ നടത്തിയിട്ടില്ലെല്ലാ. നടത്തിയിരുന്നെങ്കിൽ ആ മഹലിദ് കിതാബ് ഏതായിരുന്നു?

മുലിഡിനു തെളിവുണ്ടാക്കാൻ മെനക്കെടുന്ന പുരോഗതിയാരോടു ചീല കാര്യങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നു:

1. നിങ്ങളുഖരിക്കുന്ന തെളിവുകളുാക്കേ മുലിഡിനുള്ള തെളിവായിരുന്നുവെങ്കിൽ, എന്തുകൊണ്ട് ആ തെളിവുകളുണ്ടെന്നു കുടുതലവിയുന്ന നബി(സ)യും സഹാബത്തും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുലിദ്‌കഴിച്ചില്ല? അപ്പോൾ പിന്നെ, നിങ്ങൾക്കാണ്കുവരുന്ന തെളിവുകൾ ദുർവ്വാവ്യാനങ്ങളാണെന്ന് പ്രക്രമാണാല്ലോ.
2. മുഹമ്മദ് നബി(സ) മുൻകഴിഞ്ഞ ഏതെങ്കിലും നബിമാരുടെയോ തന്റെതന്റെയോ ഭാര്യമാരുടെയോ മകളുടെയോ വുലഹ്മാളും റാശിദുകളുടെയോ ജന്മത്തിന് ആശോഷിച്ചതിനു വല്ലവേയുമുണ്ടാ?
3. മദ്ദഹബിന്റെ ഇമാമുകൾ ആരക്ഷിക്കില്ലോ ഇത് ആശോഷിച്ചിട്ടുണ്ടാ?
4. നബി (സ) വദിജ(റ)വിന്റെ ബന്ധുക്കൾക്ക് ആടിനെ അറുതുകൊടുത്തു വദിജ(റ)യുടെ മുലിദ് കഴിച്ചുവെന്നു പുരോഗതിയാർ പറയാറുണ്ട്. ഇത് തെളിവാണെങ്കിൽ, അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, വദിജ (റ)യുടെ മുലിദല്ലോ നിങ്ങൾക്കഴിക്കുണ്ടത്? എന്ത് കൊണ്ട് ഒരു വദിജാ മുലിദ്‌കഴിക്കുന്നില്ല?
5. നബി(സ)യുടെ മുലിദ് കഴിക്കാത്ത സഹാബാകളും മദ്ദഹബിന്റെ ഇമാമുകളും സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പോകുമെങ്കിൽ നമുക്കും അതുതന്നെ പോരെ?

ബന്ധത്ത് രാവ്

ശാഖാബാൻ 15നു ബന്ധത്താവ് എന്നപേരിൽ നടക്കുന്ന സ്വന്ദര്ഭാധ്യത്തിന് ഒരെറ്റ സ്വയമ്പിഹായ ഹദിസും രേഖയില്ല. ബുർആതുനിൽ ഇതിനെക്കുറിച്ചു പരാമർശമെയില്ല. ചില ദുർഘ്ഗ്യങ്ങളായ റിപ്പോർട്ടുകളാണ് ഇതിനു അവലംബം. അബുശാമ(റ) പറയുന്നു:

ولم يصح فيها شيء من رسول الله ولا نطق بالصورة فيها - الباعث
“لَا يَحِلُّ لِرَجُلٍ أَنْ يَقُولَ مِنْ حَدِيثِ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَنْطَقَ بِالصُّورَةِ فِيهَا”
“ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരെറ്റ ഹദിസും സ്വയമ്പിഹായി വന്നിട്ടില്ല. നമസ്കരിക്കാൻ ഇതിൽ നിർദ്ദേശവുമില്ല.” (അഖിബാഹുസ്-23)

ഒരു മനുഷ്യൻറെ ഒരു വർഷത്തേക്കുള്ള ക്ഷേണിവും മറ്റു ജീവിതസൂക്രഡണളും ആയുഷ്കാലവുമെല്ലാം കണക്കാക്കുന്നത് ഈ ദിവസത്തിലാണ്‌പോലും. ഇതിന് ലെല്ലത്തുൽവർദ്ദിഞ്ഞെന്ന് പുണ്യമുണ്ടനെ വിശ്വാസവുമുണ്ട്. ഈ ദിവസം ചില പ്രത്യേകതരം നമസ്കാരത്തേക്കുറിച്ചും പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഇതിനൊന്നും യാതൊരിസ്മാനവുമില്ലെന്ന് പണ്ണിത്തന്നെ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

വിശുദ്ധ ബുർആൻ സുറത്തുള്ളവാനിലെ 2-ാമതെത്തായത്തിൽ പരാമർശിക്കുന്ന ‘അനുഗ്രഹിതരാവ്’ ബന്ധത്ത് രാവാണൊന്ന് ചിലർ പ്രചരിപ്പിക്കാറുണ്ട്. എന്നാൽ അത് ലെല്ലത്തുൽവർദ്ദിഞ്ഞെന്ന് രാവാണൊന്ന് ബുർആൻ തന്നെ വ്യക്തമാക്കിയതാണ്. (വിശുദ്ധ ബുർആൻ 97-1, 2-184 നോക്കുക). പ്രമുഖ ബുർആൻ വ്യാഖ്യാതാവ് ഇംഗ്ലീഷ് പറയുന്നത് ദോക്കും:

وَمَنْ قَالَ أَنَّهَا لِيَلَةُ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ... فَقَدْ أَبْعَدَ النَّجْعَةَ فَإِنْ نَصَّ الْقُرْآنَ أَنَّهَا فِي

رمضان - ابن كثير

“ആരേകില്ലും (അനുഗ്രഹിതരാവ്) ശാഖാബാൻ 15 നാണ്നാൽ പറഞ്ഞാൽ അവൻ സത്യത്തിൽ നിന്നു അതിവിദ്യുതമാണ്. കാരണം, ബുർആനെന്ന് വണ്ണിത പ്രസ്താവം (ന്യൂ) അത് മല്ലാനിലാണൊന്ന്.” (ഇംഗ്ലീഷ് കസിർ 4-137)

മരണാനന്തര കർമ്മങ്ങളിൽ

ഒട്ടനവധി അനാചാരങ്ങൾ നടക്കുന്ന സന്ദർഭമാണ് മരണാനന്തര കർമ്മങ്ങൾ. തികച്ചു ആദ്യമായാനന്തരക്ഷത്തിൽ യാതൊരു പരിശോധനയും കൂടാതെ ഏത് നാട്ടാചാരങ്ങളും നടത്തപ്പെടുന്നു. പ്രധാനപ്പേട്ട ചിലത് ഇവിടെ കുറിക്കാം.

1. വുർആൻ പാരായണം

രോഗികൾക്കുവേണ്ടിയും മരണമടഞ്ഞവർക്കുവേണ്ടിയും വുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുന്ന സദ്വിദായം ചില സ്ഥലങ്ങൾ ഇല്ലാമണം. വുർആനിന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും പിൻബല മിതിനില്ല. മരണാസന്നായവർക്കുവേണ്ടി യാസീൻ പാരായണം ചെയ്യുക' എന്ന ഒരു റിഫ്രാർട്ടാൺ ഇതിനു അവലുംബിക്കാറുള്ളത്. പക്ഷേ, ഇത് വളരെ ദൃഢിപ്പുലമായ റിഫ്രാർട്ടാസന്നാണ് പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. ഇമാം നവവി(g) പറയുന്നു:

قلت اسناده ضعيف فيه مجهولان - الاذكار

"ഞാൻ പറയുന്നു, ഈ ഹദിസിന്റെ പരമ്പര ദൃഢിപ്പുലമാണ്. രണ്ട് അജ്ഞാതർ ഇതിന്റെ നിവേദക പരമ്പരയില്ലാണ്." (അൽ അദ്ദ്‌കാർ - 122)

ഇതുപോലെ മയ്തിനു ചുറ്റുമിരുന്നും വബനിന്നു പുറത്തിരുന്നും വുർആൻ പാരായണം ചെയ്തു് അതിന്റെ കുലി ഭാനു(ഹദ്ദ) ചെയ്യുന്ന സദ്വിദായവുമണം. ഇതിനും യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ല. ഇതിന്റെ കുലി മരിച്ചവർക്കു ലഭിക്കുകയില്ലെന്ന് ഇമാം നവവി(g) അദ്ദേഹത്തിന്റെ "ശരഹു മുസ്ലിം" (1/98)ൽ പറയുന്നുണ്ട്. സുന്നത്തുനാശം 39-ാം ആയത്തിന്റെ വ്യാവഹാരത്തിൽ ഇംഗ്ലൂ കസീർ പറയുന്നതു ദോക്കും:

وَمِنْ هَذِهِ الْأَيَّةِ الْكَرِيمَةِ أَسْتَبْطِعُ الشَّافِعِيَ (ر) وَمَنْ اتَّبَعَهُ أَنَّ الْقِرَاءَةَ لَا يَصِلُ اهْدَاءً ثُوابَهَا إِلَى الْمَوْتَى لَأَنَّهُ لَيْسَ مِنْ عَمَلِهِمْ وَلَا كَسِبِهِمْ - ابْنُ كَثِيرٍ

“ഈ ആയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഈ ശാഹി (റ)യും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യമാരും മരിച്ചവർക്കു അവളെ പുർണ്ണന്ന പാരായണംചെയ്തു കുലിഭാനം ചെയ്താൽ അവർക്കു ലഭിക്കുകയില്ലെന്ന നിഗമനത്തിലെതിരെയും. കാരണം, അതവരുടെ പ്രവർത്തനമേ സഹായമോ അല്ലെല്ലാ. (ഇബ്രീൻ കസിർ 4-658)

2. ജനാസയുടെ കുടെ

ജനാസയെ അനുഗമിക്കുന്നോൾ മനമവലംബിക്കുന്നതാണ് നമ്പിച്ചു. എത്തെങ്കിലും തരഞ്ഞിലുള്ള ദിക്കുകളോ സ്വലാന്ത്രാ നമ്പിയുംസ്വപ്നാബന്തും നടത്തിയതായി രേഖയില്ല. നമ്പി(സ) പറയുന്നു.

لا تتبع الجنائز بصوت ولا نار - أبو داود

“ജനാസയുടെകുടെ ശബ്ദവും തിയും കൊണ്ട് വിനൃട്ടരുത്.” (അബ്ദുല്ലാഹിബുദ്ദ). വേറെയും റിഫ്രൈഡ്കുകൾ ഈ വിഷയത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, ജനാസയുടെ കുടെ ലാളലാഹാജ്ജില്ലാഹ് എന്നു ഉച്ചതിൽ നീട്ടിച്ചൊല്ലുന്ന ഒരൊച്ചാരം നിലനില്ക്കുന്നു. ഈ മാം നമ്പി(റ) പറയുന്നത് നോക്കു.

واعلم ان الصواب والمختار وما كان عليه السلف (ر) السكوت في حال السير مع الجنائز فلا يرفع صوت بقراءة ولا ذكر ولا غير ذلك ... ولا تغتر بكثره من يخالفه - الأذكار

“അറിയുക, ശരിയും പ്രബലവും പുർബികൾ അനുവർത്തിച്ചിരുന്നതും മയ്തിന്റെ കുടെ പോകുന്നോൾ മനമവലംബിക്കുക എന്നതാണ്. പുർണ്ണന്ന പാരായണം കൊണ്ടോ ദിക്കുകൊണ്ടോ മറ്റൊ ശബ്ദമുയർത്താൻ പാടില്ല..... ഇതിനെതിരിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരുടെ ആധിക്യം നിന്നെ പണ്ണിക്കാതിരിക്കും.” (അൻഡ്രീസ് കാർ - 136)

3. തഞ്ചീൻ

മയ്യിൽ മറമാടി കഴിഞ്ഞാൽ പരേതാത്മാവിനു വേണ്ടി തസ്സവിൽത്ത് ചോദിക്കാനും പാപമെചനത്തിനുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കാനും നബി(സ) പറിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിനുവേണ്ടി നിർണ്ണിത പ്രാർത്ഥമാരുപങ്ങളാനും ഹദിസിൽ വന്നിട്ടില്ല. ഈ ആവശ്യ നിർവ്വഹണത്തിനുതകുന്ന പ്രാർത്ഥനകൾ സൗകര്യം പോലെ നടത്താവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ ഇതിനുപകരം നമ്മുടെ സമുദായത്തിൽ നടക്കുന്നതാണ് ‘തഞ്ചീൻ’. മയ്യിൽനിന്നു ചൊല്ലിക്കൊടുക്കുകയും പറിപ്പിക്കുകയുംചെയ്യുന്ന ആചാരസകരമായ ഏതാനും അറബി വചനങ്ങളാണിൽ. ഇതിന് ശരിയായ രേഖകളാനുമില്ല. മിശ്രകാത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനമായ ‘മിർബാത്തി’ൽ പറയുന്നതു നോക്കു:

ان التقين المتعارف غير معروف في السلف بل هو أمر حادث

“ഇന്ന് ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ അറിയപ്പെടുന്ന തഞ്ചീൻ സലപ്പുകൾക്ക് (പുർണ്ണികർക്ക്) അറിയാത്തതാണ്. ഇതോരു പൂതിയ ആചാരമാണ്” (2/329)

4. കണ്ണുക്കൂം അടിയന്തിരവും

മരിച്ച വൃക്തിയുടെ വിട്ടിൽ 3 നും 7 നും 40 നും വർഷം തികയുമ്പോഴും നടത്തുന്ന സദ്യയാണ് ഇതുകൊണ്ടു ഭ്രശിക്കുന്നത്. ഇതിലേക്ക് നാട്ടുപ്രമാണിമാരേയും പള്ളിയിലെ മുസ്ലിംക്കരുയും ക്ഷണിക്കുകയും അവർ വന്നു വയറു നിറയെ ഭക്ഷണം കഴിച്ചു തിരിച്ചുപോകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത് റസുൽ(സ) പറിപ്പിച്ച സന്ദേശാധിക്കു പാട വിരുദ്ധമാണ്.

മരിച്ച വിട്ടുകാർക്കു വേണ്ടി ഭക്ഷണം തയ്യാറാക്കി അവരെ ഉംട്ടണം എന്നാണ് നബി(സ)പറിപ്പിച്ചത്. ജഞ്ചപർ(ജ)

യുഖത്തിൽ വധികപ്പെട്ട വിവരം നമ്മി(സ)ക്കു കിട്ടിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം സ്വഹാവത്തിനൊടു പറഞ്ഞത്:

اصنعوا لآل جعفر طعاماً فقد أتاهم ما يشغلهم - أبو داؤد، ترمذى

“ജഞ്ചമറിഞ്ഞ വിട്ടുകാർക്ക് നിങ്ങൾ ഭക്ഷണം ധാക്കം ചെയ്തു കൊടുക്കുക. കാരണം, അതിൽ നിന്നെല്ലാം ശ്രദ്ധ തിരിച്ചുകളയുന്ന വാർത്തയാണ് അവർക്ക് വന്നെത്തിയിരിക്കുന്നത്” (അബുദാവുദ്). ഈത് എത്ര മാനുഖം ഉപകാര പ്രദാന മായ സ്വന്നദായമാണ്.

കണ്ണുകൾ, അടിയന്തിരം, നാല്പത്, ആൺക്ക് എന്നീ പേരുകളിലോക്കെ ഒരുക്കുന്ന ഭക്ഷണം ശാപ്പിട്ടുന്ന മാനുക്കാരും വളരെ ദയനിയംതന്നെ. ദുഃഖം തളംകെട്ടി നില്ക്കുന്ന അന്തരിക്ഷത്തിൽ ആവിട്ടുകാർ ധാക്കംചെയ്യുന്ന ഭക്ഷണം യാതൊരു ലജ്ജയും കൂടാതെ കഴിച്ചു പോരാൻ അപാര തൊലിക്കെട്ടിതന്നെവേണം. ശാമീളു മദ്ധാബ് കാരാണ്ണനു പറയുന്നവർ തുഹ്യമായിൽ പറയുന്നതൊന്തു ശ്രദ്ധിച്ചുകിൽ.

وما اعتيد من جعل أهل الميت طعاماً ليدعوا الناس عليه بدعة مكرورة كاجابتهم
لذلك لما صاح عن جرير كنا نعد الاجتماع إلى أهل الميت وصنفهم الطعام بعد
دفنه من النياحة - تحفة

“മരിച്ച വിട്ടിൽ ഭക്ഷണം ധാക്കം ചെയ്ത് ജനങ്ങളെ അതിലേക്കു ക്ഷണിക്കുന്നത് വെറുകപ്പെട്ട ബിദ്വാന്താണ്. അതിന്റെ ക്ഷണം സ്വികരിക്കുന്നതും അതു പോലെതന്നെ. ജരീർ(ഗ)വിൽ നിന്നു റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നു, സ്വഹാബിമാരായ ഞങ്ങൾമരിച്ചവിട്ടിൽ ഒരുമിച്ചുകൂടുന്നതും മറ്റു ചെയ്തതിനു ശ്രഷ്ടം ഭക്ഷണംധാക്കംചെയ്യുന്നതും ജഹിലിയ്യാകാലത്തെ സ്വന്നായമായിട്ടായിരുന്നു കണക്കാക്കിയിരുന്നത്. (തുഹ്യം 3/207)

ശ്രീകൃപരമായ ബിംബങ്ങളുകൾ

ഇതുവരെ നാം വിശദിക്കിച്ചത് ആചാരരംഗത്തും അനുഷ്ഠാനരംഗത്തും പ്രത്യേകഖ്യപ്പെട്ടുന്ന ഏതാനും അനാചാര അല്ലെങ്കിലുണ്ട്. എന്നാൽ, ഈതേനേക്കാൾ ഗൗരവമുള്ളതും ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസത്തിന്റെ അടിത്തത്തെന്ന തകർത്തു കൂടുന്നതുമായ ചിലതും നമ്മുടെ സമുദായം ഇസ്ലാമാണെന്ന പേരിൽ വെച്ചുപുലർത്തുന്നുണ്ട്. മുസ്ലിമിന്റെ അടിസ്ഥാന സാക്ഷ്യമാക്കുമായ 'ലാളലാഹ ഇല്ലാഹ' എന്ന പ്രവല്ലപന തിനു കടകവിരുദ്ധമായ വിശ്വാസിങ്ങൾ പലതും മുസ്ലിം മനസ്സുകളിൽ കൂടിയേറിയിരിക്കുന്നു. ഇവയുടെ ഉന്നുലനം കൊണ്ടല്ലാതെ ഒരാൾക്കും ശരിയായ വിശ്വാസിയാകാൻ സാധിക്കുകയില്ല. മെൻപോളം 'ബിംബങ്ങളുകളിൽനിന്നുള്ള വിമുക്തി പോലും ഇങ്ങനെ വിശ്വാസരംഗത്തുള്ള വിശ്ചകളിൽ നിന്ന് കരകയറിയശേഷമേ ഫലപ്രദമാവുകയുള്ളൂവെന്നാണ്' വിശ്വാസികൾക്കുന്നും തിരുസൂന്നത്തും നമ്മുടെ പരിപ്രീക്കുന്നത്. അതുരും ചില കാര്യങ്ങളിലേക്ക് വിരുദ്ധച്ചുണ്ടുകയാണിവിടെ ചെയ്യുന്നത്.

1. പ്രാർത്ഥന

മതവിശ്വാസികളല്ലാം പ്രാർത്ഥനിക്കുന്നവരാണ്. ഓരോ വിഭാഗവും അവർ വിശ്വാസിക്കുന്ന ദൈവങ്ങളോടും പുണ്യ പുരുഷങ്ങളോടും എല്ലാം തങ്ങളുടെ കാര്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കാൻവേണ്ടി മാർത്തിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇസ്ലാം മനസ്സുനെ പരിപ്രീക്കുന്നത് തന്റെ സ്വപ്നകാവ്യയന്നാമനോടു മാത്രമേ പ്രാർത്ഥനകൾ അർപ്പിക്കാവു എന്നാണ്. തന്നെ സുഷ്ടിക്കുകയുംസംരക്ഷിക്കുകയും പിന്നീട് മരിപ്പിക്കുകയും വുന്നർജജനിപ്പിക്കുകയുമെല്ലാം ചെയ്യുന്നവനായ അല്ലാഹു മാത്രമാണ് യമാർത്ഥത്തിൽ തന്റെ പ്രാർത്ഥനക്കും അർഹതയുള്ളവൻ.

പ്രപഞ്ചമാസകലം സുഷ്ടിക്കുകയും സംബിധാനിക്കുകയും അതിനിന്നുംരമായ ആറ്റത്തിന്റെ അന്തരാളങ്ങളിൽ പോലും കണികമായ വ്യവസ്ഥ നിർണ്ണയിച്ച് ചലിപ്പിക്കുകയും

ചെയ്യുന്ന സ്രഷ്ടാവർത്തനയാണ് മനുഷ്യൻറെയും കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. തന്റെ ഇഹവര സൗഖ്യമുള്ള നാശ്വര്യമായമാർഗ്ഗം നിർദ്ദേശിച്ചുതുരാനും തന്റെ മനസ്സിന്റെ ആഴ്ചങ്ങളിൽ പതുങ്ങിയിരിക്കുന്ന വികാര വിചാരങ്ങളുടിയാനും പരിഹാരം നിർദ്ദേശിച്ചുതുരാനും കഴിവുള്ളവനും അവൻ മാത്രമാണ്. മനസ്സുനോക്കി തിർപ്പുകല്പിക്കാനും അവനു മാത്രമാണ് കഴിയുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنْ تَبْدُوا مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تَخْفُوهُ يَحْسِبُكُمْ بِهِ
اللهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَعْذِبُ مَنْ يَعْذِبُ مِنْ يَشَاءُ وَاللهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ - البقرة

“ആകാശഭൂമികളിലുള്ളതെല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെതാകുന്നു. നിങ്ങളുടെ മനസ്സുകളിലുള്ളത് നിങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തിയാലും മറച്ചുവെച്ചാലും അല്ലാഹു അതിന്റെ പേരിൽ നിങ്ങളോടു കണക്കുചോദിക്കുക തന്നെചെയ്യും. എന്നിട്ടും ഉദ്ദേശിക്കുന്ന വർക്ക് അവൻ പൊറുത്തു കൊടുക്കുകയും അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ അവൻ ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും. അല്ലാഹു ഏതുകാര്യത്തിനും കഴിവുള്ളവനാകുന്നു.” (അൻബവര 284)

മനസ്സിന്യാനും പ്രതികരിക്കാനും കഴിവുള്ള സ്രഷ്ടാവിനു മാത്രമേ നമ്മുടെ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കാനും ഉത്തരം ചെയ്യാനുംകഴിയുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് തന്നെ പ്രാർത്ഥനയും അവനോടു നടത്തിയാലേ ഫലപ്പെടുകയുള്ളൂ.
അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَقَالَ رَبُّكُمْ أَسْتَجِبْ لِكُمْ إِنَّ الدِّينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيِّدُ الْخَلْوَةِ
جَهَنَّمُ دَاهِرِينَ

“നിങ്ങളുടെ ഒക്ഷിതാവ് പറഞ്ഞിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ എന്നോടു പ്രാർത്ഥിക്കു, ണ്ണാൻ നിങ്ങൾക്കുത്തരം നല്കാം. എന്നെ ആരാധിക്കാതെ അഹകാരം നടക്കുന്നവരാണോ അവർ പഴിയേ നിന്നുരാധിക്കാണ് നരകത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതാണ്, തീർച്ച.” (മുഅ്മിൻ 60)

അല്ലാഹു മനുഷ്യൻറെ സമീപസ്ഥിതിയിൽ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കുകയും ഉത്തരം നല്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാണെന്നും അല്ലാഹു ഉണ്ടതുന്നു.

وَإِذَا سَأَلَكَ عَبْدٌ عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دُعَوةَ الدَّاعِ إِذَا دُعِيْتُ فَلَيَسْتَجِيبُوا لِي
ولِيُؤْمِنُوا بِي لِعِلْهِمْ يَرْشِدُونَ - الْبَقْرَةُ

“നിങ്ങോടു എൻ്റെ ഭാസ്യാർ എന്നെന്നപറ്റി ചോദിച്ചാൽ ഞാൻ (അവർക്ക് ഏറ്റവും) അടുത്തുള്ളവനാകുന്നു (എന്നു പറയുക). പ്രാർത്ഥനക്കുന്നവൻ എന്ന വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിച്ചാൽ ഞാൻ ആ പ്രാർത്ഥനക്ക് ഉത്തരം നല്കുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട് എൻ്റെ ആഹ്വാനം അവർ സ്വീകരിക്കുകയും എന്നിൽ അവർ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യും. അവർ നേർവഴിപ്രാപിക്കുവാൻ വെണ്ടിയാണിത്” (അൽബബറ 186). വിണ്ടും പറയുന്നു.

فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّيْ قَرِيبٌ مُجِيبٌ - هُودٌ

“അതിനാൽ നിങ്ങൾ അവന്നോടു പാപങ്ങാചനം തെടുകയും എന്നിട്ട് അവനിലേക്ക് വേദിച്ചു മടങ്ങുകയും ചെയ്യുക. തിരിച്ചയായും എൻ്റെ രക്ഷിതാവ് അടുത്തുനേന്നയുള്ളവനും (പ്രാർത്ഥനക്ക്) ഉത്തരം നല്കുന്നവനുമാകുന്നു.” (ഹൃദ 61)

എന്നാൽ മുസ്ലിം സമുദായത്തിലെ നല്ലാരുവിഭാഗമാളുകൾ അവരുടെ പ്രാർത്ഥനകൾ അല്ലാഹുവിള്ളാത്ത പലരിലേക്കും തിരിച്ചുവിടുന്നവരാണ്. പ്രാദേശികമായ വ്യത്യാസത്തിനുസരിച്ചു പലപേരുകളിലും ഈ ആളുകൾ അറിയപ്പെടുന്നു. ശൈഖ്, വലിയ്യ്, തങ്ങൾ, ബോജ, ആണ്ടവർ, പുതുവ്യതുടങ്ങി അല്ലാഹു യാതൊരു തെളിവുമവത്രിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഇത്തരം വ്യക്തികളിലേക്കും നാശ്വരി, അജ്മീറി, പെരുന്ദപ്പ്, ബിമാപള്ളി തുടങ്ങിയ കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്കും ബദൽങ്ങൾ, ഉഹർഡി ഞങ്ങൾ തുടങ്ങിയ സ്വഹാബികളിലേക്കും എല്ലാം പ്രാർത്ഥനകൾ നിർബന്ധം നടത്തുന്നു. ഇവരോടെ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കു

മെന്നും ഉത്തരം ചെയ്യുമെന്നും ഇവർ അന്യമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. ചില പണ്ഡിതപരിഷകൾ അങ്ങനെ വിശ്വസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മരിച്ചു മണ്ണടിന്ത വ്യക്തികളുടെ നേരെ നടത്തുന്ന ഇത്തരം പ്രാർത്ഥനകൾ വ്യമാവേലയാണ്, എന്നല്ല കടുത്ത ദൈവധിക്കാരവുമാണ്. കാരണം, അല്ലാഹുവിനു മാത്രം അവ കാശപ്പെട്ട പ്രാർത്ഥനയെന്ന ഇബ്രാദത്ത് അവൻറെ സൃഷ്ടികളുടെ മുമ്പിൽ അർപ്പിക്കുകയാണ് ഇവർ ചെയ്യുന്നത്. ഇതു പഴി ഇവർ അംഗീകരിക്കുന്നുവെന്ന് പറയുന്ന ലാ ഇലഹ ഇല്ലാഹ് പൊളിന്തു പോകുന്നു. ലാ ഇലഹ ഇല്ലാഹ് മനുഷ്യൻറെ മുമ്പിൽ സമർപ്പിക്കുന്ന സങ്കേഷം ‘അല്ലാഹു അല്ലാതെ മറ്റാരാരാധ്യനുമില്ല’ എന്നാണ്. ഇവിടെ, പ്രാർത്ഥനയെന്ന ഇബ്രാദത്ത് (ആരാധന) മരിച്ചുപോയ സൃഷ്ടികളുടെ മുമ്പിൽ സമർപ്പിച്ചു ലാഇലഹ ഇല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് ഇവർ സ്വയം പ്രഷ്ടരാവുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇത്തരം പ്രാർത്ഥനകളെ ബുർജുൻ കടുത്ത ശിർക്ക് (ബഹുദൈവാരാധന) ആയിട്ടാണ് പരിചയപ്പെടുത്തുന്നത്.

മരിച്ചുപോയ മഹാത്മാക്കളെ സംബന്ധിച്ചു വെച്ചു പുലർത്തുന്ന അന്യവിശ്വാസങ്ങളാണ് ഇവിടെ ഈ വിശ്വാസ തിന് സഹായിയായിവർത്തിക്കുന്നത്. അവരെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞു പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന അത്ഭുതസിഖികളും കരാമത്തുകളും അവർ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കാൻ കഴിവുള്ളവരാണെന്ന മുഖ്യാരണ യിൽ ഈ ആളുകളെ കൊണ്ടതിക്കുന്നു. പിശാച് ഈ രംഗത്ത് സജീവമായി സ്വയിനം ചെലുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇത്തരം മഹാത്മാക്കളോടുള്ള പ്രാർത്ഥനകളും സഹാധാരിത്തുകളും അവർ കേൾക്കുകയില്ലെന്നും ഉത്തരം ചെയ്യുകയില്ലെന്നും അത് തനി ശിർക്ക് തന്നെയാണെന്നും ബുർജുൻ അസന്നിഗ്രഹമായി പ്രവ്യാപിക്കുന്നു. ചില ആയത്തുകൾ ശ്രദ്ധിക്കുക:

وَمِنْ أَصْلِ مَنْ يَدْعُونَ دُونَ اللَّهِ مِنْ لَا يَسْتَجِيبُنَّهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيمَةِ وَهُمْ عَنْ دِعَائِهِمْ غَافِلُونَ وَإِذَا حَشَرَ النَّاسُ كَانُوا لِهِمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ

“അല്ലാഹുവിനു പുറമെ, ഉയിർത്തെഴുങ്ങേണ്ടിന്റെ നാളുവരെയും തനിക്കുത്തരം നല്കാത്തവരെ വിളിച്ചുപ്പാർത്തി കുന്നവനെക്കാൾ പഴിപ്പിച്ചുവന്നാരുണ്ട്? അവരാകട്ട് ഇവരുടെ പ്രാർത്ഥനയെപ്പറ്റി സോധമില്ലാത്തവരാകുന്നു. മനുഷ്യരെല്ലാം ഒരുമിച്ചു കുടപ്പെടുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ അവർ ഇവരുടെ ശത്രുക്കളായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇവർ അവരെ ആരാധിച്ചിരുന്നതിനെ അവർ നിഷേധിക്കുന്നവരായിൽക്കൂടുകയും ചെയ്യും” (അഞ്ച് അഹിംസാഫ് 5,6)

ഈ ആര്യത്തിൽ നിന്ന് സിഖിക്കുന്ന ചില കാര്യങ്ങൾ:

1. ഓറുവം വലിയ പിശവ് അല്ലാഹു അല്ലാത്തവരോടൊള്ളി പ്രാർത്ഥനയാണ്.
2. പ്രാർത്ഥകപ്പെടുന്ന മഹാആർ പ്രാർത്ഥകുന്നവരുടെ പ്രാർത്ഥനകൾ ഉത്തരം നല്കുകയില്ല.
3. കെന്ത്രാർ നടത്തുന്ന ഈ പ്രാർത്ഥനയെക്കുറിച്ച് ഈ മഹാആർ അറിയുന്നു പോലുമില്ല. എന്നിട്ടും ഉത്തരം ചെയ്യുന്നത്?
4. പരലോകത്ത് എല്ലാവരെയും ഒരുമിച്ചു കുട്ടിനേമൾ ഇവർക്കുവേണ്ടി ഇംഗ്ലീഷ് സെവനോ ശൂപാർശ നടത്തുകയില്ല. എന്നാലും, ഇവരുടെ ശത്രുക്കളായി മാറുകയും ചെയ്യും.
5. മുൻഡുകളുടെ പ്രാർത്ഥനയെ സെവനാർ തള്ളിപ്പിരയുകയും ചെയ്യും.
6. ഇവിടെ, മഹാത്മാക്കലോടു നടത്തിയ പ്രാർത്ഥനയെ ബുർജുഅൻ ഇംഗ്ലീഷ് എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ذلک اللہ ربکم لہ الملک والذین تدعون من دونه ما یملکون من قطعیت اے تدعوهم
لا یسمعوا دعائكم ولو سمعوا ما استجابو لكم ویوم القيمة یکفرون بشرککم ولا
ینبئک مثل خبیر - الفاطر

“അവന്തെ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവായ അല്ലാഹു
അവനാകുന്ന ആധിപത്യം, അവനുപുറമെ ആരോടു നിങ്ങൾ
പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവും അവർ ഒരു ഇണ്ട്രപ്പോളിസ്റ്റ് പാടപോലും ഉടമപ്പെടുത്തുകയില്ല. നിങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥിക്കു
നാപക്ഷം അവർ നിങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കുകയില്ല.
അവർ കേട്ടാലും നിങ്ഗൾക്കവർ ഉത്തരം നല്കുന്നതല്ല ഉയർ
ത്തശുദ്ധനോല്പിഞ്ചു നാജിലാകട്ട നിങ്ഗൾ അവരെ പകാളിക
ളാക്കിയതിനെ അവർ നിഷ്പയിക്കുന്നതുമാണ്. സുക്ഷ്മ
ജണാനമുള്ളവനെ(അല്ലാഹുവെ)പ്പോലെ നിന്തക്ക് വിവരംതരാൻ
ആരുമില്ല.(അൽഫാത്തിർ 13,14)

ഈ ആയത്തിൽ നിന്ന് സിഖിക്കുന്ന ചില കാര്യങ്ങൾ:

1. അല്ലാഹുവിന് പുറമെ പ്രാർത്ഥിക്കപ്പെടുന്നവർ, അവർ
ആരാധിരുന്നാലും ഒന്നും ആധിനപ്പെടുത്തുന്നില്ല. ആധിപത്യ
മെല്ലാം അല്ലാഹുവിനു മാത്രമാണ്.
2. മഹാത്മാക്കൾ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കില്ല. കേൾക്കുമെന്ന
വാദം താർക്കികമായി അംഗീകരിച്ചാലും ഉത്തരം ചെയ്യില്ല.
3. അല്ലാഹു അല്ലാത്തവരോടുള്ള പ്രാർത്ഥന ശിർക്ക്
(ബഹുദേവത്യം) ആണ്. ഈ ആയത്തിൽ ശിർക്ക് എന്നു
വിശദിപ്പിച്ചത് അതിനുമുമ്പ് പറഞ്ഞ അല്ലാഹു അല്ലാത്തവ
രോടുള്ള പ്രാർത്ഥനയെക്കുറിച്ചാണ്.
4. മരിച്ച മഹാത്മാക്കളുടെ കേൾവിയെ സംബന്ധിച്ച
കാര്യവും ശുപാർശയെ സംബന്ധിച്ച കാര്യവും 'ബർസവും'
(വബർ ജീവിതം) പരലോകവുമായി സന്യപ്പെട്ടതാണ്.
പ്രസ്തുത ലോകത്തെ കാര്യങ്ങൾ അറിയുന്നവൻ അല്ലാഹു
വാണ്. അവൻ പറയുന്നു. കേൾക്കുകയും ഉത്തരം ചെയ്യുക

യുമില്ല എന്. മറ്റാർക്കും ഇതിൽ അഭിപ്രായം പറയാൻ ആവശ്യമില്ല.

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادًا أُمَّالَكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلَيُسْتَجِيبُوْا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
أَلَّهُمْ أَرْجُنَّ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ
آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلْ أَدْعُوا شُرْكَاتِكُمْ ثُمَّ كَيْدُونَ فَلَا تَنْظِرُونَ - الاعراف

“തിർച്ചയായും അല്ലാഹുവിനു വുറമെ നിങ്ങൾ വിളിച്ചു
പ്രാർത്ഥിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നവരെല്ലാം നിങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള
ദാസങ്ങാർ മാത്രമാണ്. എന്നാൽ നിങ്ങൾ ആവരെ വിളിച്ചു
പ്രാർത്ഥിക്കു. ആവർ നിങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം നല്കുന്ന നിങ്ങൾ
സത്യവാദികളാണെങ്കിൽ. ആവർക്ക് നടക്കാൻ കാലുകളുണ്ടാ?
ആവർക്ക് പിടിക്കാൻ കൈകളുണ്ടാ?
ആവർക്ക് കുഞ്ഞാൻ
കണ്ണുകളുണ്ടാ?
ആവർക്ക് കേൾക്കാൻ കാതുകളുണ്ടാ?
(നമ്പിയെ)പറയുക, നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പകാളികളെ വിളിച്ചിട്ട്
എനിക്ക് നിങ്ങൾ ഇടത്തരെണ്ടതില്ല” (അംഗറാഹ് 194,195)
ഈ ആയത്തിൽ നിന്ന് സിഖിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ:

1. വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കപ്പെടുന്ന മഹാംബാർ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവരെ
പ്പോലെത്തന്നെ അല്ലാഹുവിൻ്റെ കേവലം ദാസങ്ങാർ മാത്ര
മാണ്. പ്രാർത്ഥിക്കപ്പെടാൻ അർഹമായ സവിശേഷതകളാണും
ആവർക്കില്ല.
2. ഉത്തരം ചെയ്യുന്നത് കാണിക്കാൻ കഴിയുമോ എന്നു
അല്ലാഹുവിൻ്റെ വെല്ലുവിളി.
3. പ്രാർത്ഥന ഒക്കാൾക്കാനാവശ്യമായ കാതുകളോ അന്തരെ
സഹായിക്കാനാവശ്യമായ കൈകാലുകളോ കണ്ണുകളോ ഓന്നും
തന്നെ മരിച്ച മഹാത്മാക്കൾക്കില്ലായെന്ന സമർത്ഥനം.

4. ഇവ അന്യവിശ്വാസത്തെ പിമർശിച്ചാൽ അവരുടെ 'കുറുത്തകേട്ട്' പറുമെന്ന ഭിഷണിക്കാരോട് അതിനു വേണ്ടി വെള്ളവിളി.

മുരുകത്തിൽ അല്ലാഹുവല്ലാത്തവരോടുള്ള പ്രാർത്ഥന തനിശിർക്കും വധ്യാവേലയുമാണെന്ന് ബുർജുനിലുടെ അല്ലാഹു ഹൃ നമ്മ ഖോധ്യപ്പെടുത്തുന്നു. ഇതുപോലെ ഒട്ടനവധി ആയ തുകൾ ഈ കാര്യം ഇന്ത്യം സ്വപ്ഷിച്ചായി പിശാചീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

അതിനാൽ അല്ലാഹുവല്ലാത്ത, മഹാഥാരോടുള്ള പ്രാർത്ഥന ഒഴിവാക്കി അല്ലാഹുവിനോടുമാത്രം നാം പ്രാർത്ഥിക്കുക. "വല്ലനിലത്തിനും എന്ന വിളിപ്പോർക്ക് മായ്‌കുടാ ഉത്തരം ചെയ്യും ഞാനേന്നോവർ" എന്ന മുഹ്യുദ്ധിൻ മാലയിലെ വരി വിശുദ്ധവുർജുനിൻ്റെ ധാരാളം സുകർത്തങ്ങൾക്ക് പിരുഖമായ തിനാൽ കയ്യാഴിക്കുക. ബുർജുനിൻ പറഞ്ഞ പ്രവ്യാപനം നാം നടത്തുക.

فَلِإِنَّمَا أَدْعُو رَبِّيْ وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا - الْجُنَاحُ

"(നമ്പിയെ) പ്രവ്യാപിക്കുക, ഞാൻ എൻ്റെ രക്ഷിതാവിനെ മാത്രമേ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുകയുള്ളൂ. അവനോടു ധാതൊരു ഓയും ഞാൻ പകുചേരിക്കുകയില്ല." (ജിന് 20)

2. ഗൈബ് അമ്പവാ മറഞ്ഞകാര്യങ്ങൾ

ഗൈബ് - അദ്ദുഗ്രാഹി - അറിയുന്നവൻ അല്ലാഹു മാത്ര മാണാനാണ് ഇസ്ലാം പറിപ്പിക്കുന്ന വിശ്വാസം. വിശുദ്ധ പുർജുനിലെ ഒട്ടനവധി സുകർത്തങ്ങൾ ഇംകാര്യം വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്. മറഞ്ഞകാര്യങ്ങൾ അല്ലാഹു അല്ലാത്തവർക്ക് അറിയുമെന്ന് പിശാചിച്ചാൽ അവൻ അല്ലാഹുവിനു മാത്രമവകാശ പ്പെട്ട ഈ വിശ്വാസത്തിൽ സ്വപ്ഷിച്ചിക്കുള്ള പകുചേരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു.

فَلَا يَعْلَمُ مِنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الغَيْبُ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ إِنَّمَا يَعْلَمُونَ

“(எனவிடை) பாரியுக், அதுகாலமானாலிலும் ஆயிரிலும் உழைவராறு அறநிலைக்காரை அளியுக்கியில், அல்லாவூவல்லாதென. தனமிருந்து என்னான் உயிர்தெழுஙேனல்விக்கெப்படுக்கென்று அவற்களி யில்லை” (நால் 65)

ହୁ ସ୍ଵକ୍ରତଣିଲୁହ ଅରୁକାଶଙ୍କାଲୁହ ମଲକୁ
କହୋ ଭୟିଲୁହ ଜିନ୍ଦାକହୋ ପ୍ରବାଚକରାରେ ମନୁଷ୍ୟରେ
ମରାରେଇଲୁହମେ ମରଣକାର୍ଯ୍ୟଙ୍କାଳିଯୁକ୍ତିଲୁହା ଅସାନୀଶିତ
ମାତ୍ର ଅଛିଲୁହ ପ୍ରବୃତ୍ତିକହୁକର୍ଯ୍ୟାଣ ଚେତୁଣତ.

എന്നാൽ മുസ്ലിം സമുദായത്തിലെ നല്ലരു വിഭാഗമാളുകൾ വിശ്രസിക്കുന്നത്, അല്ലാഹുവിൻറെ പ്രഖ്യാപകമാരും വലിയുകളും പലസിഖികളും അവകാശപ്പെടുന്ന ജോലിയാരും ലക്ഷണം നോക്കിപ്പറയുന്നവരും തങ്ങമാരും ബിവിധമാരുമെല്ലാം മരണകാര്യങ്ങളിൽയുന്നവരാണെന്നാണ്. യദിപ്പാട്ടം ഈ അറിവ് അവർക്ക് എടുത്തുപറയാഗിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് കൂടി അവർ വിശ്രസിക്കുന്നു. ഈ വിശ്രാസം തനി ശിർക്ക്(ബഹുഭേദവത്തു) ആണ്.

മനുഷ്യരിൽ ഏറ്റവും ഭ്രാഹ്മംനായ മുഹമ്മദ് നബി(സ) കുപോല്ലം ഗൈബ് അറിയുകയില്ലെന്നാണ് വുർആൻ പറയുന്നത്. എനിട്ടല്ലോ അതിനു താഴെയുള്ളവർ?

قل لا أقول لكم عندى خزائن الله ولا أعلم الغيب ... - الانعام

“വരയുക (നബിയെ), അല്ലാഹുവിൻ്റെ വജനാവുകൾ എൻ്റെ പകലുണ്ടെന്ന്” തൊൻ നിങ്ങളോടു വരയുന്നില്ല. അദ്ദേഹകാര്യം തൊൻ അറിയുകയുമില്ല... (അൻആർ.50) എന്നാൽ മുഹയുറ്രീൻ ശൈഖിനെപ്പറ്റി ഇവർ വിശ്വസിക്കുന്ത് എന്ന ശരൂത്തരമാണ്.

“കൂപ്പിയക്കമ്പള്ളി വസ്തുവിനെപ്പാലെ

காள்மூர் தொன் நினைவு வண்புக்கா ஏதோவர்
(முவ்யுதிர்மால)

മനുഷ്യൻറെ മനസ്സിലുള്ളത് പരസ്യമായി കാണാൻ കഴിയുമെന്ന് മഹർജ്ജീൻ ശൈഖിനെക്കുറിച്ച് വിശ്വസിക്കുന്നോൾ, അല്ലാഹുവിൻറെ അവകാശത്തിൽ ശൈഖിനെ പങ്കാളിയാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. മറ്റൊള്ളവരുടെ വൽവകം കാണുന്നതു പോയിട്ട് സ്വന്നംദേഹത്തിനുപോല്ലും ഒരുപകാരമോ ഉപദ്രവമോ ചെയ്യാൻ മഹാനായ നബി(സ)ക്കു പോല്ലും കഴിയുകയില്ലെന്നാണ് വുർആൻ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നത്.

قل لا أملك لنفسي نفعاً ولا ضرراً إلا ما شاء الله ولو كنت أعلم الغيب لاستكثرت
من الخير وما مسني السوء إن أنا إلا نذير وبشير لقوم يؤمنون - اعراف

“(നബിയെ) പറയുക: എൻറെ സ്വന്നം ദേഹത്തിനു തന്നെ ഉപകാരമോ ഉപദ്രവമോ വരുത്തൽ എൻറെ അധിന ത്തിൽപ്പെട്ടതല്ല. അല്ലാഹുള്ളദുർശിച്ചതൊഴികെക. എനിക്ക് അദ്ദേഹ കാരുമരിയുമായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ ധാരാളം ഗുണം നേടിയെ ടുക്കുമായിരുന്നു. തിരു എന്നെ ബാധിക്കുകയില്ലായിരുന്നു. ഞാനൊരു താഴിതുകാരനും വിശ്വസിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്ക് സന്നാഹമറിയിക്കുന്നവനും മാത്രമാണ്” (അഞ്ചാഹ് 188)

വിശുദ്ധവുർആനിലെയും നബി വചനങ്ങളിലെയും ഒട്ടവധി സംഭവങ്ങൾ തിരുനബിക്ക് പോല്ലും ഗൈഡവിയി ല്ലോന് വ്യക്തമാക്കുന്നവയാണ്. അദ്ദേഹജംഞ്ചാനത്തിന്റെ അടി സ്ഥാനത്തിൽ എന്നെങ്കിലും ഗുണം നേടിയെടുക്കാനോ തിരു മാറ്റിവെക്കാനോ പ്രവാചകങ്ങൾഷംനുപോല്ലും കഴിയുകയില്ല കൂൽ അവിടുത്തേക്കാൾ പദവിയിൽ വളരെതാഴെ നിലക്കുന്ന വലിയുകളുടെയും മറ്റും അവസ്ഥ പറയേണ്ടതുണ്ടാ?

ഒവിപ്രവച്ചികാൻ കഴിയുമെന്ന വിശ്വാസത്തിൽ ജ്ഞാനസ്ഥാരെയും കണക്കുന്നവരെയും കൈനോട്ട കാരെയുമെല്ലാം സമീപിക്കുന്നവരെയും മുസ്ലിം സമുദായത്തിൽ കണ്ണഡത്താവുന്നതാണ്. എത്തൊരാളുടെയും ഭാവി അറിയുന്നതും അവരുടെ ജീവിതഭാഗങ്ങളും നിർണ്ണയിക്കുന്നതും അല്ലാഹു മാത്രമാണെന്ന കാര്യം ഇതു അന്തം വിശ്വാസികൾ

അവിയാതെ പോകുന്നു. തങ്ങളുടെ ഭാവിയെതെന്നറിയാൻ, പ്രശ്നങ്ങളുടെ കുറുക്കൾച്ചിച്ചുതരാൻ, നഷ്ടപ്പെട്ടതു തിരിച്ചു കിട്ടാൻ, അങ്ങനെ മറ്റൊക്കും കാര്യങ്ങൾക്കുമായി ഇവർ സമിച്ചിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവും റസുലും നിഷ്ഠിഭമായി കല്പിച്ച മാർഗങ്ങളാണ്. റസുൽ(സ) പറയുന്നതു് നോക്കുക.

من أتى كاهناً فصدقه بما يقول فقد كفر بما أنزل على محمد صلى الله عليه وسلم
ابو - اود

“ആരക്കിലും ജോസ്യുനൈസമിച്ചു അവൻ പറയുന്നതു വിശ്വസിച്ചാൽ, മുഹമ്മദ് നബി(സ)ക്ക് അവതരിക്കപ്പെട്ടതിൽ അവൻ അവിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു.” (അബുഡാവുദ്)

മറ്റാരു നബിവചനം കുടി നോക്കുക:

من أتى عرافاً فسألَه عن شيءٍ فصدقَه بما يقول لم تقبل له صلاة أربعين يوماً
مسلم -

“ആരക്കിലും പ്രശ്നക്കാരെനെ സമിച്ചു് അവൻ പറയുന്നത് വിശ്വസിച്ചാൽ അവൻറെ നാല്പത്തു ദിവസതെ നമസ്കാരം സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയില്ല.” (മുസ്ലിം)

ചുരുക്കത്തിൽ, മറഞ്ഞകാര്യങ്ങൾ അവിയുകയെന്നത് അല്ലാഹുവിശ്വസിര മാത്രം ഗുണമാണെന്ന അടിസ്ഥാന വിശ്വാസ ത്തിന് വിരുദ്ധമാണ് മുസ്ലിം സമുദായത്തിലെ ഭൂതിപക്ഷത്തി നേരയും വിശ്വാസം. സമുദായത്തിൽ നിലനില്ക്കുന്ന അന്യ വിശ്വാസങ്ങളുടെ അടിവേര് പരിശോധിച്ചു നോക്കിയാൽ, അദ്ദുർഖകാര്യങ്ങളിയുന്നവൻ അല്ലാഹുമാത്രമാണെന്ന വിശ്വാസത്തിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിയാനമാണ് അതിനുള്ള കാരണമെന്ന് കണ്ണത്താവുന്നതാണ്. ഇസ്ലാമിനേര അടിത്തരെയെന്നെന്ന ബാധകക്കുന്ന ഇം വ്യതിയാനത്തെക്കുറിച്ചു സമുദായം ദോധ വാനാരാക്കേണ്ടിരിക്കുന്നു.

3. രോഗചികിത്സ

ശിർക്ക് കടന്നുവരുന്ന മറ്റാരു മേഖലയാണ് ചികിത്സകൾ. ഏതുരോഗങ്ങിനും ചികിത്സയുണ്ട്. ആ ചികിത്സനല്കുകു കയും പുറമെ രോഗം ദേഹമാകാൻ അല്ലാഹുവിനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഇതാണ് ഇസ്ലാമികമായ ചികിത്സാരിതി. ഇബ്രാഹിം (അ)യുടെ വാക്കുകൾ പുർഞ്ഞൻ ഉല്ലിക്കുന്നത് നോക്കുക: **إِذَا مَرْضَتْ فَهُوَ يَشْفِينَ - الشِّعْرَاءُ**
“എനിക്കു രോഗംബാധിച്ചാൽ അവൻ(അല്ലാഹു) ആണ് എന്ന സുവപ്പേടുത്തുന്നത്.” (സുഅറാഅ് ۴۰). നബി(സ) പറയുന്നു:

تداووا فإنَّ اللَّهَ لَمْ يُضْعِفْ دَاءًا إِلَّا وَضَعَ لَهُ دَوْاءً غَيْرَ دَاءٍ وَاحِدَ الْهَرَمُ - أَحْمَد
“നിങ്ങൾ ചികിത്സക്കുക. കാരണം, അല്ലാഹു ഒരു രോഗവും നിർച്ചയിച്ചിട്ടില്ല അതിനു മരുന്നു നിർച്ചയിക്കാതെ, വാർദ്ധക്യമെന്ന ഒരേയൊരു രോഗമാണിക്കു”. (അഹമ്മദ്)

എന്നാൽ ഈ രംഗത്തും അന്യവിശ്രാസങ്ങളും ശിർക്ക് കലർന്ന ചികിത്സമുറകളും മുസ്ലിം സമുദായത്തെ സ്വാധീനിച്ചിരിക്കുന്നു. ദുർമ്മാനങ്ങൾ, ഉറുക്ക്, ഏലപ്പുഴ്ച്, ഹൈക്കല്ല്, ഹോമം, ജപം തുടങ്ങി ഇസ്ലാം തിരഞ്ഞെടുപ്പിലൂടെ നിഷ്പിഭമായി കല്പിച്ച മാർഗങ്ങളാണ് ഇവിടെ അവലംബിക്കപ്പെടുന്നത്. ഇതൊന്നും ഇസ്ലാം അനുവദിച്ച ചികിത്സയുപങ്ങളും രോഗങ്ങിന് മരുന്നുപയോഗിക്കുകയും അല്ലാഹുവിനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയുമാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇത്തരം തെറ്റായ ചികിത്സകളുണ്ടിച്ച് റസുൽ(സ) പറയുന്നത് നോക്കുക:

مَنْ عَلِقَ تَمِيمَةً فَلَا أَتُمُّ اللَّهَ لَهُ وَمَنْ عَلِقَ وَدْعَةً فَلَا وَدْعَةَ اللَّهَ لَهُ - أَحْمَد، حَاكِم
“ആരൈക്കിലും ഉറുക്കുകെട്ടിയാൽ അല്ലാഹു അവന്നെന്ന ഉദ്ദേശ്യം പുർണ്ണമാക്കാതിരിക്കും. വല്ലവനും രക്ഷാക്വട്ടി കെട്ടിയാൽ അല്ലാഹു അവന് രക്ഷനല്കാതിരിക്കും” (അഹമ്മദ്, ഹാകിം)

കയ്തിൽ ഉറുക്കു കെട്ടിയിരുന്ന ഒരാളോടു റസുൽ(ص) വൈഖരണത് ചെയ്യാതെ മാറ്റിനിറുത്തി. അദ്ദേഹമത് പൊട്ടിച്ചേ റിണ്ടപ്പോൾ വൈഖരണത് ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. എനിട്ട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു - اَهْمَدُ، حَاكِمٌ: فَقَدْ اَشَرَكَ اللَّهَ عَلَىٰ مِنْ عَلَىٰ تَمِيمَةَ اَشْرَكَ - أَحْمَدُ، حَاكِمٌ: من علی تمیمة فقد اشرك الله على من علی تمیمة اشرك - احمد، حاکم: من علی تمیمة فقد اشرك الله على من علی تمیمة اشرك (അഹംദ്, ഹാകിം)

രോഗം മാറ്റാനും ഉപദ്രവം തടുകാനും കണ്ണറു തടുകാനും മറ്റും ഉറുക്കിന് കഴിയുമെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നത് അല്ലാഹുവിന്നെന്ന കഴിവിൽ പക്ഷുചെർക്കൽ (ശിർക്ക്) ആണെന്നാണ് ഇവിടെ റസുൽ(ص) പറിപ്പിക്കുന്നത്. കൈയിലോ അരയിലോ ശരിരത്തിന്നെന്ന മറ്റേതെങ്കിലും ഭാഗങ്ങളിലോ ബന്ധിക്കുന്ന ഉറുക്കിനെ സംബന്ധിച്ച് അഭ്യതിക രൂപത്തിലുള്ള സഹായം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതു കൊണ്ടാണ് ഈത് ശിർക്കായത്.

عَنْ أَبْنَى مُسْعُودَ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: إِنَّ الرَّقَى^{وَالْمَاتَمَ وَالْتَّوْلَةَ شَرِيكٌ} - أَحْمَدُ ، أَبُو دَاوُدَ

“ഇവം മസ്തുറ് പറയുന്നു - റസുൽ(ص) പറയുന്നതായി എന്ന് കേട്ടു, തീർച്ചയായും മറ്റൊരുളും ഉറുക്കും ഭർത്താക്ക മാരുടെ ഫ്രെമം സന്ധാദിക്കാൻ ഭാര്യമാരുണ്ടാക്കുന്ന ഒരുത്തരം ഉറുക്കും ശിർക്കാണ്.” (അഹംദ്, അബുദാവുദ്)

ഭൂർബലനാകാതിരിക്കാൻ ഭൂജത്തിൽ തകിട് കെട്ടിയ ഒരാളോട് നബി തിരുമേനി(ص) പറഞ്ഞു,

أَتَرْعَهَا لَا تَزِيدُكَ إِلَّا وَهُنَا فِتْنَةٌ لَوْ مِنْهُ مَا افْلَحْتَ أَبْدَا - أَحْمَدُ

“അത് നീ അഴിച്ചുകളയുക. നിന്നക്കെത് ബലപിന്തര യല്ലാതെ ഒന്നും വർദ്ദിപ്പിക്കുകയില്ല. അതുമായി നീ മരണമടയുന്ന പക്ഷം നീ ഒരിക്കും വിജയിക്കുകയില്ല.” (അഹംദ്)

ഇത്തരം ഉറുക്കുകളും കെട്ടുകളുമെല്ലാം സിഹർം (മാരണം) ശിർക്കും (സഹുദൈവത്വം) ആയിട്ടാണ് നബി(സ) പറിപ്പിക്കുന്നത്.

من عقد عقدة ثم نفت فيها سحر ومن سحر فقد أشرك (النسائي)
“ആരക്കില്ലും കെട്ടുകെട്ടി അതിൽ ഉാതിയാൽ അവൻ സിഹർ ചെയ്തു. സിഹർ ചെയ്തവൻ ശിർക്കും ചെയ്തു”.
(അനന്ദാജം)

4. സത്യം ചെയ്യൽ

അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ മാത്രമേ സത്യം ചെയ്യാവു എന്നാണ് ഇസ്ലാം പറിപ്പിക്കുന്നത്. ഒരാൾ അല്ലാഹുവിൽ സത്യംചെയ്യുന്നതിന്റെ അർത്ഥം താൻപറയുന്നതിന് അല്ലാഹു സാക്ഷിയാണ് എന്നാണാല്ലോ. അപ്പോൾ അല്ലാഹുവല്ലാതെ, സൃഷ്ടികളായ തങ്ങാർ, ഓലിയാകൾ, ജാറങ്ങൾ, ഇവ യുടെ പേരിൽ ഓന്നും സത്യംചെയ്യാൻ പടില്ല. അവരാകും നമ്മുടെ പ്രവർത്തനത്തിന് അദ്യുദ്ധമായ രൂപത്തിൽ സാക്ഷി നില്ക്കുന്നവരോ നമ്മുടെസത്യമിന്ത്യുന്നവരോ അല്ല. ഇതെല്ലാം അറിയുന്നവൻ അല്ലാഹു മാത്രമാണ്. അപ്പോൾ അല്ലാഹു അല്ലാത്തവരെ സത്യം ചെയ്യുകയെന്നത് ശിർക്കപ്പരമായ വിശ്വാസത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്.

ഇസ്ലാമിനുമുമ്പുള്ള കാലത്ത് - ജാഹിലിയ്യാ- അറബി കൾ അവരുടെ ദൈവങ്ങളുടെ പേരിലും പിതാകളുടെ പേരിലും സത്യം ചെയ്യുന്ന സ്വന്ദരായമുണ്ടായിരുന്നു. ഇസ്ലാം ഇത് വിലക്കുകയും സത്യം അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ മാത്രമാ കുകയും ചെയ്തു. റസൂൽ(സ) പറയുന്നു:

من كان حالفاً فليحلف بالله أو ليصمت - متفق عليه

“ആരുരേകില്ലോ സത്യം ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ സത്യം ചെയ്യട്ടെ. അല്ലെങ്കിൽ മന മവലംബിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

لَا تَحْلِفُوا إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْلِفُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ صَادِقُونَ - أبو داود، نسائي

“നീണ്ഞൾ അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിലാല്ലാതെ സത്യം ചെയ്യരുത്. നേരായ കാര്യത്തിലാല്ലാതെയും സത്യം ചെയ്യരുത്.” (അബുദാവുദ്, നസാഹ്ത)

ലാത്തയെയും ഉറ്രുയെയും വിളിച്ച് സത്യം ചെയ്തവ
രോട് അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ പറയുന്നു:

من حلف منكم فقال في حلفه باللات والعزى فيقل لآلة إلا الله - متفق عليه

“ലാത്തയും ഉറ്രുയുമാണ് സത്യം എന്ന് ആരേകില്ലോ തന്റെസത്യത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ അവൻ ‘ലാ ഇലഹ ഇല്ലാഹ’ എന്ന് ചൊല്ലിക്കൊള്ളട്ടെ” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

ഇതിനർത്ഥം അല്ലാഹുവല്ലാത്ത മഹാമാരുടെ പേരിൽ സത്യം ചെയ്താൽ അവൻ ‘ലാ ഇലഹ ഇല്ലാഹ’ എന്നതിന് വിരുദ്ധംചെയ്തു എന്നാണാല്ലോ. ഇത്തരം സത്യങ്ങൾ ശ്രിക്ക് തന്നെയാണെന്ന് റസൂൽ (സ) പറയുന്നു:

من حلف بغير الله فقد كفر أو أشرك - الترمذى، حاكم

“ആരുരേകില്ലോ അല്ലാഹുവല്ലാത്തവരുടെ പേരിൽ സത്യം ചെയ്താൽ അവൻ സത്യനിഷ്ഠയിയോ ബഹുദൈവരായ കനോ ആയി” (തിരുമുഖി, ഹാകിം) ഇസ്ലാമിന്റെ അടിത്തനായ “ത്രാഹിഡിന്” വിരുദ്ധമായിപോകുന്ന ഗുരുതരമായ ഒരു പ്രശ്നം തന്നെയാണ് ഇതെന്ന് വ്യക്തം.

5. ഉറുസുകൾ

ശ്രീക്കുപരമായ വിശ്വാസാചാരങ്ങളടക്കം ഒട്ടനവധി അനാചാരങ്ങളും ഇസ്ലാം വിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഒരേ സമയത്ത് അരങ്ങേറുന്ന പരിഹാരിയാണ് റോച്ചുകളും ഉറുസുകളും. ദിവസങ്ങളോളം നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന ഇന്ന പരിഹാരികളിൽ ഹൈന്ദവരുടെ പുരഞ്ജിത്ത് നടക്കുന്നതുപോലുള്ളത് എല്ലാ ഏർപ്പാടുകളും നടക്കുന്നു. ആന എഴുന്നള്ളൽക്കും, വാദ്യമേള അള്ളും പുരുഷ കരിമരുന്നുപയോഗങ്ങളും കൂടി അരങ്ങുതകർക്കുന്നു. പ്രയവൃത്തുസമില്ലാതെ, സ്ത്രീ പുരുഷങ്ങേബുധം ജാതിരൂപങ്ങളില്ലാതെ എല്ലാവരും ഇതിൽ പങ്കെടുക്കുന്നു. ഇസ്ലാമിക സംസ്കാരത്തിന്റെ എല്ലാ സീമകളും അവിടെ ജാതിലംഘിക്കുന്നു. ഇതിനെല്ലാം പുരുഷ, ഇൻ ഏർപ്പാടുകളെ ദയല്ലാം. അനുഗ്രഹിച്ചാൾക്കിട്ടിച്ചുകൊണ്ടു മുസ്ലിം സമുദായ ത്തിലെ പുരുഷരിൽനാരുടെ പ്രദാഷണ പരമ്പരയും പൊടിപൊടിക്കുന്നു.

ഈ ഏർപ്പാടുകളെല്ലാം അരങ്ങേറുന്നത് ഏതെങ്കിലും മൊരു മഹാബോധി വബവിനു ചുറ്റുമായിരിക്കും. അദ്ദേഹ ത്തിന്റെ കാലഗഢശം പറഞ്ഞുപ്രചരിപ്പിച്ച 'കറാമത്തുകളും അത്ഭുതസിഖികളുമാണ് ഇതിനു മുതൽമുടക്ക്. അദ്ദേഹ ത്തിന്റെ ജയങ്കൂഴിച്ചുമുടിയേട്ടത് കെട്ടിപ്പോകിയ ജാരങ്ങളും കുഞ്ചുകളുമുണ്ടാക്കി പാരഞ്ജനങ്ങളേയും അന്യവിശ്വാസികളേയും അവിടേക്കാക്രഷിക്കുന്നു. അങ്ങനെ തങ്ങളുടെ ആഗ്രഹങ്ങൾ സഹായിക്കിക്കാനും പ്രയാസങ്ങളുകുറാനും ഉള്ള ഷട്കാര്യപ്രാപ്തിക്കും അങ്ങനെ മറ്റൊന്തും കാരണങ്ങൾക്കു മായി ജനങ്ങൾ അവിടേക്കുപോമിക്കുന്നു. അവിടെ കാവലി തിക്കുന്ന 'പുജാരിയുടെ പക്കൽനിന്ന് ലഭിക്കുന്ന ഭൗമവും എല്ലായും മയിൽപ്പിലിക്കൊണ്ടുള്ളത് തഴുകളും ഏറ്റവും കേത്തുരാറി തിരിച്ചുപോകുന്നു. ഇന്ന ചെയ്യുന്ന അനിസ്തലാമിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കെല്ലാം കൂടി പുരുഷരിൽനാരി സമുദായത്തെ പറഞ്ഞു പറിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന പേര് 'വബവി സിയാറത്ത്' എന്നാണ്. (ഇസ്ലാമിലെ വബവി സിയാറത്തു മായി ഇതിനു യാതൊരു സന്ധാരവുമില്ല.) ഇസ്ലാമിനു മുമ്പ് വബവിനു ചുറ്റും ഇവ്വിധം

പല കാര്യങ്ങളും നടന്നിരുന്നത് കാരണം നമ്പി(സ) ആദ്യം വബർ സിയാറത്ത് വിരേഖിച്ചിരുന്നു. പിന്നീട്, ജനങ്ങൾ ശുഭ മായ എക്കെദേവ വിശ്വാസത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു വന്നപ്പോൾ മാത്രമാണ് വബർ സിയാറത്ത് അനുവദിച്ചത്. അതുതന്നെ പരലോകദോധമുണ്ടാവുക'എന്ന ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടിമാറ്റം.

മരിച്ചുപോയ മഹാത്മാകല്ലോടുള്ള അതിരുകടന ആദരവും അവരുടെ കൂഴിമാടങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക രൂപവിം ഭാവവും നല്കലുമെല്ലാം അന്യവിശ്വാസികളെ ശ്രദ്ധിക്കിലേക്ക് (ബഹുഭേദവാരയന്ന) എത്തിക്കുമെന്നുള്ളതു കൊണ്ടാണ് ഇസ്ലാം ഇം രംഗത്ത് കൃത്യമായ ചീല നിർദ്ദേശങ്ങൾ നല്കിയത്. എത്ത് മഹാമാരിയുടെതായാലും വബർ ഒരുചാണിൽ കുടുതൽ ഉയർത്തിക്കെട്ടി കുമ്മായംതെക്കാനുംമറ്റും ഹടിക്കുന്ന് റസുൽ(സ) പറിപ്പിക്കുന്നു.

عَنْ جَابِرَ (ر) قَالَ: نَهِيَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَجْصَصَ الْقَبْرَ وَانْ يَقْعُدَ عَلَيْهِ وَانْ يَنْبَنِي عَلَيْهِ وَانْ يَزَادَ عَلَيْهِ أَوْ يُكْتَبَ عَلَيْهِ - مُسْلِمٌ، أَبُو دَاوُدٍ
 “بَلَّبَرْ كَعْمَاهَا يَمْ بَعْشُونَتُوْمَ اَتِينَمَمَلَّ كَعْرِكَكَعَ
 نَتُوْمَ اَتِينَمَمَلَّ كَعْرِكَعَلَّعَلَّهَلَّ كَعْرِكَكَعَ
 كَعْرِكَنَتُوْمَ اَتِينَمَمَلَّ كَعْرِكَعَلَّعَلَّهَلَّ كَعْرِكَكَعَ
 بَلَّبَرْ كَعْمَاهَا يَمْ بَعْشُونَتُوْمَ اَتِينَمَمَلَّ كَعْرِكَكَعَ” (مُസْلِمٌ، اَنْبَنِيْدَهَا يَمْ)

കെട്ടിയുച്ചർത്തിയ വബറുകളുണ്ടക്കിൽ അവയെല്ലാം തച്ചുടക്കണമെന്നാണ് നമ്പി(സ) കല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

عَنْ أَبِي الْهِيَاجِ الْأَسْدِيِّ عَنْ عَلَيِّ قَالَ: أَبْعَثْتُ عَلَى مَا بَعْثَى عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ لَا تَدْعُ مَتَّشًا إِلَّا طَمْسَتَهُ وَلَا قَبْرًا مَشْرَفًا إِلَّا سُوِيَّتَهُ - مُسْلِمٌ
 “അബുൽ(ഡി) ഫയ്യാജുൽ അസാദിയു് പറയുന്നു. അലി(ഡി)
 എന്നോടു പറഞ്ഞു, നമ്പി(സ) എന്ന നിരോഗിച്ച ഒരു കാര്യ
 ത്തിനു ഞാൻ താങ്കളേയും ഉത്തരവാദപ്പെടുത്തുടെ. പ്രതിമ
 കല്ലോന്നും തട്ടിയുടക്കാതെ പിടരുത്, പൊങ്ങി നില്ക്കുന
 വബറുകൾ നിരപ്പാകാതെയും പിടരുത്.” (മുസ്ലിം)

മുകളിൽ പറഞ്ഞ രൂപത്തിലെല്ലാം റസുൽ(സ) തന്റെ സമുദായത്തിനു നിർദ്ദേശം നല്കിയിട്ടും, സമുദായത്തിലെ പണ്ഡിതന്മാരുടെ അക്കവടിയോടുകൂടി ഇപ്പീധം വബന്നരായ നയും നേരിച്ചയുമെല്ലാം നടക്കുന്നു. ഇതിനെ എതിർക്കുന്ന പണ്ഡിതന്മാരെ പുത്രൻ പ്രസ്ത്മാനക്കാരായി മുട്ടകുഞ്ഞുകയും ചെയ്യുന്നു. ചില ദുർവ്വാവ്യാന വിദഗ്ധരായ പണ്ഡിതന്മാർ, തച്ഛുടക്കാൻ നമ്പി(സ) കല്പപിച്ച വബന്നുകളെല്ലാം കാഫിറുകളുടെതാണ് മുസ്ലിംകളുടെതല്ലാം ജലപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെന്നെങ്കിൽ പ്രസ്തുതപരിസിൽ അതിനുമുമ്പ് പറഞ്ഞ പ്രതിമകളുറപ്പിച്ചും ഇതു പറയേണ്ടിവരുമെല്ലാ. കാഫിറുകളുടെ പ്രതിമകൾ തച്ഛുടക്കുകയും മുസ്ലിംകളുടെത് നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുക എന്ന്! ദുർവ്വാവ്യാനതിനെന്ന ഗതികേട്.

ശാഫിലു മദ്ഹബ്യ കാരാണ്ണന് പറഞ്ഞു ഇതു ചെയ്യുന്നവരുമുണ്ട്. എന്നാൽ, ഇമാംശാഫി(റ) പറഞ്ഞത്തോക്കു “വബർ ഭൂമിയുടെ ഉപരിതലത്തിൽ നിന്നു ഏകദേശം ഒരു ചാണക് ഉയർത്തുന്നതിനെയാണ്” എന്ന് ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത്. അതിനേൻ്തെ ഒന്നും പട്ടതുയർത്തുവാനോ കുമ്മായം തേക്കുവാനോ പാടില്ല. മുഹാജിറുകളുടെയും അൻസാറുകളുടെയും വബന്നുകൾ കുമ്മായമിട്ടുപണ്ടിൽ എന്ന് കണക്കില്ല. വബന്നുകളിൽ പട്ടതുയർത്തിയതിനെ തച്ഛുടക്കാൻ രേണാധികാരികൾ കല്പപിക്കുന്നത് എന്ന് കണക്കില്ലുണ്ട്. അപ്പോൾ പണ്ഡിതന്മാർ അതിനെ ആരക്ഷപിക്കുന്നത് എന്ന് കണക്കില്ല” (അൻ ഉമ്മ് 1/246) ഇമാം ശാഫിലുയുടെ ഇം പ്രസ്താവം ഏതായാലും കാഫിറുകളുടെ വബന്നിനെ പറ്റിയല്ലെന്നു വ്യക്തമാണെല്ലാ.

ശാഫിലുമദ്ഹബിലെ തന്നെ പ്രസിദ്ധ പണ്ഡിതന്മായ ഇബ്നുഹജറുൽ പെഹതമി(റ) പറയുന്നത് നോക്കു. “ജാറഞ്ഞ ഇം വബന്നുകൾക്ക് മുകളിൽ നിർമ്മിച്ചുണ്ടാക്കിയ ബുദ്ധുകളും പൊളിച്ചുനിക്കാൻ മുസ്ലിം ധൂതി കാണിക്കൽ നിർബന്ധമാണ്. കാരണം, ഇവ യഹുദികളുണ്ടാക്കിയ മസ്ജിദു ഇറാറിനെ ക്കാൾ അപകടകരമാണ്. ഇവ റസുൽ(സ)യോട് എതിര്

പ്രവർത്തിക്കുക എന്നാടിത്തറയിൽ നിർണ്ണിച്ചതാണ്. കാരണം, നമ്പി(സ) ഇത് വിരോധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉയർന്ന വബന്ധുകൾ പൊളിച്ചുനിക്കാനും അവിടുന്നു കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുപോലെ വബന്ധുകളിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള വിളക്കുകളും വിസ്തീര്ണ കളും നിക്കൽ നിർണ്ണയമാണ്. ഇവയെന്നുംതന്നെ “വവ്ഹ് ചെയ്യാനുംപാടില്ല.” (സഹജിൽ 1/121)

ഹൈതമിയുടെ ഈ പരാമർശവും കാപ്പിറൂകൾ അവരുടെ വബന്ധുകളിലേക്ക് വവ്ഹ് ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ചും നേർച്ച ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ചും ആകാൻ തരമില്ലല്ലോ.

നമ്പി (സ) യുടെ കല്പന പാട തുജിച്ചതുകൊണ്ടു മുസ്ലിംകൾ എത്തിച്ചേരുന്ന അവസ്ഥയാണിത്. അവിടുന്നു കല്പിച്ചു.

لا تشد الرحال الا الى ثلاثة مساجد المسجد الحرام ومسجد الرسول

ومسجد الاقصى - البخاري

“മുന്നുപള്ളികളിലേക്കല്ലാതെ പ്രത്യേക പുണ്യമുദ്ദേശിച്ചു യാത്ര ചെയ്യാവത്തല്ല. മസ്ജിദുൽ ഹറൂ, മസ്ജിദുനബവി, മസ്ജിദുൽ അബ്സ്യാ” (ബുവാറി). ഇതിന്പുറമുള്ള തിരത്തൊടന കേന്ദ്രങ്ങൾ ലേല്ലാം ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്. അപ്പോൾമാത്രമെ മുസ്ലിം സ്മൃദായം ഇത്തരം അവസ്ഥകളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുകയുള്ളതു.

نبذة

في السنة والبطحة

(باللغة المليبارية)

محمد سليم سلمي

مكتبة

حكومة وتنمية الجاليات بالسلفي

هاتف : ٢٤١٤٤٨٨ - ٢٤١٠٦١٥ - ٢٤١١٧٣٣

نبذة

في السنة والبدعة

محمد سليم سلمي

KHALID BIN WALID

* 0701005 *

الكتاب الشهافي للسيرة والإرشاد وتوعية الجاليات بالسلبي
من بـ ١٣٩٦ الريلاف ١٤٣٦ دact ٢٨٤٤٨٨ ٢٨٠٦١٥ ٢٨١٧٧٢ ناسخ

٠٧٠١٠٥ ملياري